

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, syysk. 125 - Wed. Sept. 25, 1996

FINNISH AMERICAN WEEKLY

92. vuosikerta Vol. XCII No. 38

50 cents

Jörn Donnerin EU näkemys:

Näpit irti kulttuurista

Suomen Los Angelesin pääkonsulia, kulttuurin monitoimimies Jörn Donneria hiertää ajatus Euroopan unionista myös kulttuurin kehittäjänä.

"Olen hyvin kriittinen. Sanoisin, että kädet irti kulttuurista."

Hän pelkää, että EU:n puuttuminen kulttuuriin tuottaisi europuddingia, europuuroa.

"Eri tahot pakotettaisiin kansainvälisiin yhteistuotantoihin, joiden yhteisenä nimittäjänä olisi keskinkertaisuus", Donner maalalle.

Kaikissa gallupeissa Donneria on pidetty itsestään-selvänä läpimenijänä. Mies itse puhuu koko ajan muodossa "kun pääsen", "jos"-sana ei vivahda häneltä vahingossakaan.

Vielä viime vuonna Donner julisti Terveenä laitoksessa -kirjassaan, että Euroopan parlamentti on laitos, "jossa suuri joukko politiikan entisiä huipunimiä koettaa nyt vakuuttaa itselleen ja muille, miten tärkeä heidän panoksensa on."

Nyt hän myöntää hieman liioitelleensa, mutta ei ala syödä sanojaan.

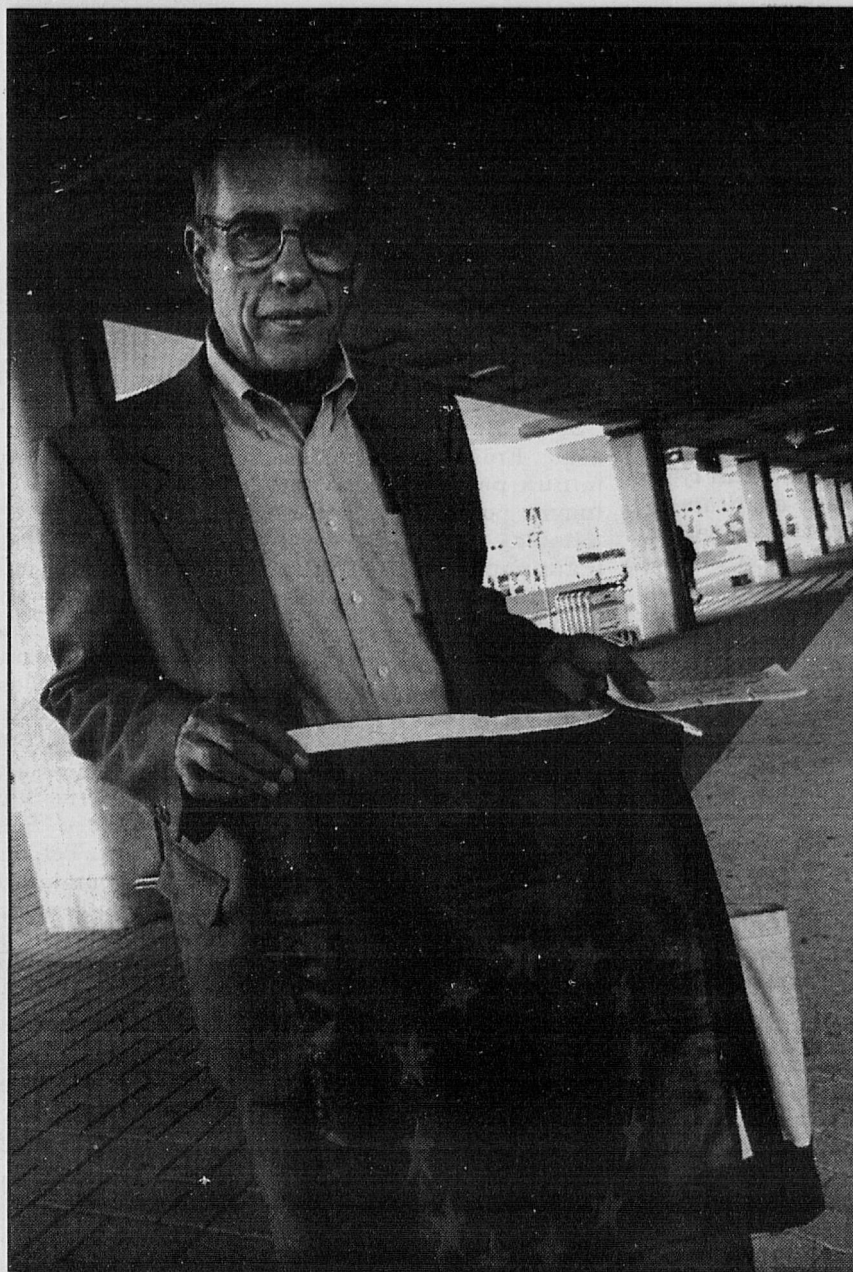
"Sattumalta parlamentissa on jäseniä, jotka ovat jättämässä politiikan. Jos ajatellaan, ettei europarlamentilla ole kovin paljon todellista valtaa, siellä voi jäähtyä ja pitää puheita ilman vastuuta mistään."

Donner kampanjoi euroehdokkuuttaan mm. julkaisemallaan Henkilökortilla, joka kertoo ummet ja lammet ehdokkaasta. Varsinaista vaalityötä hän ei tee. Hän kiersi nelisen päivää Suomea syyskuun toisella viikolla ja palaa maahan vielä kerran ennen vaaleja.

"Täytyy luottaa siihen, että ihmiset luottavat minuun ja muistavat, että olen olemassa."

Henkilökortissaan Donner ei tunnustaudu diplomaatiksi. Tästä huolimatta hän on hoitanut viime vuodesta lähtien Suomen Los Angelesin pääkonsulin tehtäviä.

(Demari)

Kuuluminen Euroopan unioniin selkiinnyttää Jörn Donnerin mielestä Suomen asemaa.

Naispuhemiehet koolla Tukholmassa

Yhdeksän parlamentin naispuhemiehet kokoontuivat äskettäin Tukholmaan pohtimaan, kuinka lisätä naisten osuutta kansanedustuslaitoksissa.

"Jotta siinä onnistuttaisiin, olisi lainsäädäntöä monissa maissa muutettava niin, että työ- ja perhe-elämän yhdistäminen olisi mahdollista", sanoi konferenssia emännöinyt Ruotsin valtiopäivien puhemies Birgitta Dahl. Siltä pohjalta sekä miehet että naiset voivat osallistua poliittiseen elämään.

Naisia maailman 180 parlamentissa oli viime vuonna 10.4 prosenttia, kun vastaava luku vuonna 1988 oli 14.8 prosenttia. Naispuhemiehiä on 14 parlamentissa. Heistä kokoukseen osallistuivat Suomen Riitta Uosukaisen (kok) lisäksi puhemiehet Kroatista, Salvadorista, Saksasta, Norjasta, Jamaikalta, Etiopiasta ja Englannista.

(Demari)

Special offer for new RAIVAAJA subscribers!

Three months for five bucks! Whether you read Finnish or English, RAIVAAJA will keep in touch with your roots, current Finnish American activities and events in Finland. Subscribe today!

Name _____

Address _____

Note: This offer is limited to new subscribers only and expires on September 30, 1996. Regular USA subscription rates are \$23.00 a year, \$15.00 for six months, and \$11.00 for three months. Send this coupon and your check payable to Raivaaja Publishing Company, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVAAJA

pages 6-12

• Juho Koskela - singer and instrumentalist historic Finnish American recording artist

• Finnish accordion music not just 'Forest Flowers'

• 1996 ASF cultural award to Tove Jansson

• Hot tub vs. Sauna
Killi Kauppinen checks the difference

From the desk of Stig Häggblom:

Saarilla

Hyvin monella suomalaisella on sellainen unelma, että olisi oma maja luonnon helmassa rauhallisen rannan tuntumassa.

Niin minullakin ja unelma toteutui 50-luvulla kun sain majani kuntoon ulkomeren ulottuvilla, itäisen Uudenmaan saaristossa olevalla saarella Suomenlahden rannalla. Nykyisin perheeni jäsenet hoitavat ja käyttävät sitä, mutta käyn siellä kyllä itsekin aina kun tilaisuus tarjoutuu.

Ajattelin tuota, kun työasioissa lensin muutamaksi päiväksi Bermudan saarelle, vajaan kahdessa tunnissa Bostonista suoraan länteen.

Bermuda on eristynyt mantereista enemmän kuin monet muut saaret ja on kuulunut nelisensataa vuotta brittiläiseen imperiumiin, saari on itse asiassa tämän Britti-yhteisön vanhin alankomaa.

Bermudalla asuu 60,000 ihmistä ja siellä on noin 22,000 autoa. Autoja ei saa olla kuin yksi per perhe, eivätkä vierailijat voi sellaista vuokrata. Taksilla kyllä voi ajaa.

Autot tulivat saarelle 1946 ja se merkitsi merkittävien rautatieyhtiön loppua Bermudalla. Rautatie aloitti toimintansa 1914, nyt on enää sen museo tallella.

Elämä ja elämisen taso

Bermudalla näyttää hyvältä, mutta on kyllä varmaan vielä raistaan riippuvainen. Lontoostakin on saarelle päivittäinen lentovuoro ja Amerikasta tulee koneita monelta suunnalta.

Ellei Bermudalla olisi matkailijoita tänä päivänä, voisi alkuasukkaiden elämä käydä tukalaksi.

Ja ketkä sitten ovat alkuasukkaita?

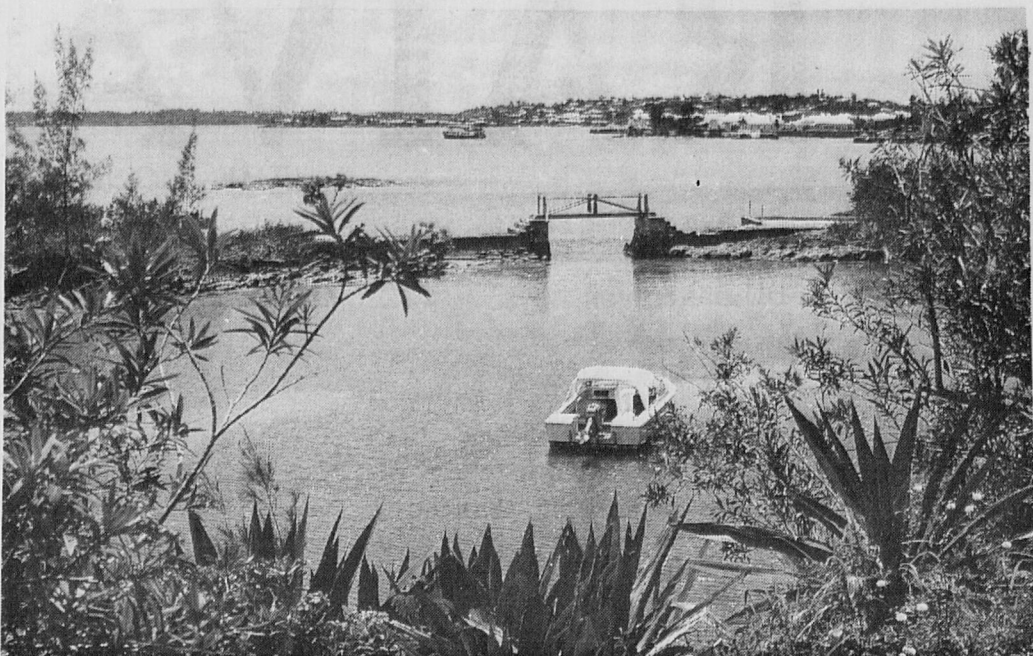
Se ei ole yksiselitteinen asia. Eräissä ravintolassa minua palveli loistavasti tumma poika, jonka koti oli Intiassa. Entisen Britti-valtakunnan merkeissä intialainen sanoi voivansa tulla tänne työtä tekemään.

"Käyn joka vuosi kotona Bombayssa", kohtelias poika kertoi.

Minäkin olen Bombayssa käynyt. Se on asukasluvultaan maailman suurimpia kaupunkeja ja monet miljoonat ihmiset asuvat kadulla, kun ei ole muuta paikkaa, missä asuisi.

Maailman asukasluku paisuu päivä päivältä aina suuremmaksi ja se tuottaa tasapainovaikeuksia maapallomme asukkaalle. Ihmisiä on liian paljon. Työpaikkoja on liian vähän.

Olen useita kertoja lentänyt Kuuban ylitse, mutta en

RAIVA AJA:n kolumnisti Stig Häggblom pistäytyi Bermudan saarella, jonne lentää Bostonista alle kahdessa tunnissa. Hän pohdiskelee tässä kirjoituksessaan lämpimien lomakohteiden toimintarajoja. Matkailijoita ja tuloja ei riittä kaikille, jotka voivat tarjota aurinko- ja lämpöä. Kuva yhdestä Bermudan lahdenpohjukasta.

ole käynyt Fidel Castron saarella. Kuubalaisten johtaja on täyttänyt 70 vuotta (kuten minäkin), mutta hänen saarivaltakuntansa ei ole onnellisessa tilassa nyt, jos olisi koskaan ollutkaan.

Amerikkalaisia dollarituristeja Castron saarelle halutaan, mutta poliittiset olot eivät tätä suosi. Sen sijaan suorita lentoja Pohjoismaista on tähän lomakohteeseen talven aikana luvassa.

Niin paljon ovat lämpöä palvovat pohjoismaalaiset Kuuban kuluneeseen pääkaupunkiin tervetulleita, että voivat tuntea olonsa kunninkaaliseksi. Edellytyksenä on vain se, että kantavat mukanaan dollareita.

Nykyinen elämä Kuuballa on ihmisten ainaista jahtia dollarivaluutan perään. Jos tätä onnistuu hankkimaan, voi dollarikaupoista ostaa haluttuja vaatteita ja ruokaa.

Ernest Hemingway, Nobel-palkinnon saanut kirjailija, kirjoitti aikoinaan koruttomasti kuubalaisten elämästä ja hänen nimensä on ar-

vossa saarella.

Matkustaminen ja lentäminen ovat nykyajan ihmisille tuttua puuhaa. Silti on vaikea uskoa siihen, että joskus tulevaisuudessa kokonaiset saarivaltakunnat voi-

sivat elää täysin matkailun tarjoamilla tuotoilla.

Juuri nyt näyttää siltä, että pieni Bermuda tähän pystyy, mutta pystyykö siihen milloinkaan suurikokoinen Kuuba?

Pispalan saunavanhus suojellaan

Tampereen Pispalassa sijaitseva Rajaportin sauna suojellaan asemakaavalla. Sauna ja sen ympäristössä olevat rakennukset ovat kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaita.

Pispalan saunayhdistyksen ylläpitämä Rajaportin sauna on Suomen vanhin toiminnassa oleva yleinen sauna. Sauna on todennäköisesti rakennettu vuonna 1906.

Alun perin Rajaportin sauna oli yhteissauna. Tapojen muututtua saunaan erotettiin miesten ja naisten puoli. Eri osastojen välillä oli ensin näkösuojana teltanhuopa.

Saunan pihapiirissä on säilynyt vanhoja Pispalan rakennuksia. ne ovat huonokuntoisia, mutta kunnostuskelpoisia.

Saunayhdistys teki viime vuonna aloitteen uuden asemakaavan laatimisesta alueelle. Nykyisessä asemakaavassa tonttimaan on osoitettu mm. kaduksi ja pysäköintipaikaksi, joita ei kuitenkaan tarvita.

Uudessa asemakaavassa saunalle, sen viereisille rakennuksille ja läheiselle Puukkonien kaupalle muodostetaan uutta korttelialuetta.

(Demari)

RAIVA AJA

ISSN 1059-4779

(THE PIONEER) - Established 1905

(UPS 454-580)

Periodicals postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the last week of July, the first week of August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
POSTMASTER: Send address changes to Raivaaja, P. O. Box 300, Fitchburg MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX 508-343-8147

Subscription rates:

USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

MUISTA

testamentissasi
RAIVA AJA!
Siten turvaat
suomalaisen perinteen
jatkuvuuden.

Exchange rate

September 19, 1996
1 Finnish mark = US \$.2210
1 US \$ = 4.5250 FIM
Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Syyskuun 25 p., Kullervo
Syyskuun 26 p., Kuisma
Syyskuun 27 p., Vesa
Syyskuun 28 p., Arja
Syyskuun 29 p., Mikko, Milka,
Mikael, Miika, Miikka
Syyskuun 30 p., Sorja, Sirja
Lokakuun 1 p., Rauno,
Rainer, Raine, Reino
Lokakuun 2 p., Vallo
Kansainvälinen lastenpäivä
Lokakuun 3 p., Raimo
Lokakuun 4 p., Salla, Saija
Lokakuun 5 p., Inkeri, Inka
Lokakuun 6 p., Minttu, Pinja
Lokakuun 7 p., Pirkko, Pirjo,
Piritta, Pirita, Birgitta
Lokakuun 8 p., Hilja

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1996: \$10,054.54

Herbert Groopin muistolle
Lauri & Signe Sipilä, Fitchburg, MA \$10.00

Yrjö Kainu, West Palm Beach, FL \$5.00
Terho Ojanperä, Oulainen, Suomi \$4.00

Kiitos lahjoittajille!

Ruotsin kuningaspari juhluvieraina

NEW YORK CITY - Ruotsin kuningas Kaarle XVI Kustaa ja kuningatar Silvia olivat kunniallisen vieraina syyskuun 11. päivällä American-Scandinavian Foundationin 1996 juhlaillallisilla, mitkä pidettiin Pierre Hotellissa. Kuningas on säätiön ruotsalainen suojelijana.

Illan juontajana toimi ABC televisioaseman iltauutisten ankkuri Peter Jennings. Ohjelma koostui sekä amerikkalaisesta että ruotsalaisesta taiteesta.

Palkalla oli lähes 600 illallisvieraista, ja aterian valmistuksesta huolehti Ruotsista tilaisuuteen lentänyt vierailleva kokki Eric Lallerstedt.

Tilaisuudessa jaettiin myös säätiön vuoden kulttuuripalkinnot. Vastaanottajat ovat suomalainen kirjailija Tove Jansson ja islantilainen taiteemaalari Louisa Matthíasdóttir. Jakajana toimi aikaisemman vuoden vastaanottaja Victor Borge, joka myös viihdytti juhlayläisiä.

Juhlallisesta yhteydestä pidetty "hiljainen" huutokauppa tuotti \$20,000 AFS:n taiderahaston kartuttamiseksi. Huutokaupattavana oli skandinaavisia ja amerikkalaisia taidelasia sekä tutustumismatkoja lasitehtaisiin Suomessa ja Ruotsissa.

Illallinen puolestaan tuotti yli \$300,000 American-Scandinavian Foundationin koulutus- ja kulttuuriohjelmien hyväksi. ASF on ei-kaupallinen järjestö, minkä pyrkimyksenä on tukea kansainvälistä ymmärtämystä ja kulttuurivaihtoa Yhdysvaltojen ja Islannin, Norjan, Suomen, Ruotsin sekä Tanskan välillä.

KOP:n johtoa syytetään

Kansallis-Osake-Pankin entinen johto saa syytteen pien-sijoittajien harhauttamisesta Kansallissannin yhteydessä syksyllä 1994.

Pankin johto, pääjohtaja Pertti Voutilainen johdolla markkinoi syyttäjän mukaan osakeantia totuudenvastaisesti tai ainakin harhaanjohtavasti.

Suorumistajat eivät syyttäjän mukaan olleet sitoutuneet merkitsemään annista niin paljon kuin annettiin ymmärtää.

Syytteen saavat johdon lisäksi myös pankin hallinto-neuvoston puheenjohtajat Tauno Matomäki ja Yrjö Niskanen. (Suomi-Seura)

Vihreät penseitä suurlääneille

Vihreä liitto suhtautuu penseästi hallituksen päätökseen vähentää läänien määrää viiteen. Lappeenrannassa äskettäin koolla ollut vihreiden valtuuskunta esittää, että aluehallinnon uudistus valmistettaisiin uudelleen arvioimalla ensin nykyisten läänien onnistuminen tehtävässään.

Aura seuran uutisia

ANJA LAURILA
VOLUNTOWN, CT

Syysateet rapisevat jo Voluntownin suomalaisten katolle ja kesän seuratoiminta alkaa hiljentyä. Onhan meillä vielä tulossa New England-seudun kuuluisan kaunis ruska, ja sen jälkeen alkavat Floridan lumilinnut suunnitella etelään lähtöä.

Aura seuralla oli jälleen toimintarikas kesä kanapäiväisineen, pannukakkuaamiaisineen ja lauantaitanssiaistien merkeissä. Mäkipuron pariskunta jaksaa meitä vaan vetää ja innostaa, itse toimien aina kärkipäässä.

Syyskuun jäsenkokous oli samalla jäsenten kasvimaiden

ja kukkatarhojen näyttely, jossa nautittiin monipuolisen nyyttikestin antimia. Mitä maukkaimpia herkuja oli pöydässä ja Eila Mäkipuro oli muistanut tuoda vielä ko-mean syntymäpäiväkakun kahden uskollisen jäsenen, Aino Williamsin ja Arvid Sjogrenin syntymäpäivien kunniaksi. Näitä "pyöreitä" merkki-päiviä vietettiin laulaen syntymäpäiväsankareille ja muistaen heidän esimerkillistä työtään seuran hyväksi.

Heti juhlan jälkeen seurasi kokous, jossa tavanmukaisen raporttien jälkeen Hannu toi terveiset Skandinavian kesäjuhlista Waterloo, New Jerseystä, jossa hän oli myös esiintymässä.

Tänä vuonna Aura seura ei

järjestä Halloween tansseja, mutta joulujuhlaa aletaan jo suunnitella. Aura seuran joulujuhlahan on aito tunnelmarikas tapahtuma, jossa on aina paljon lapsia mukana ja uudet paikkakunnalle muutaneet lapset ovat tervetulleita ohjelmaan.

Aino Williams toi terveiset Voluntownin kaupungin 275-vuotisjuhlakomitealta. Suurta vuosijuhlaa tullaan viettämään lauantaina, lokakuun 12. päivänä kaupungin keskustassa olevalla Constitution Fieldillä ja osa ohjelmaa ja näyttelyä on myös vierisellä kansakoululla.

Palokunnan talolla on juhlapäivällinen lauantaina, 12. lokakuuta klo 4:00-6:30. Canterburyn Finnish-American

Heritage Societyn kansantanssijat ovat mukana värikkäine tanhuineen.

Jopa Voluntownin postitoimisto huomioi tilaisuutta ja painattaa juhlapäivälle erikoisen postimerkin. Aura seuran jäsenet myyvät pöydissä kotitekoista pullaa.

Tervetuloa kaikki seudun suomalaiset Voluntownin 275-vuotisjuhliin.

Aura seuran seuraava kokous pidetään sunnuntaina, 6. lokakuuta klo 2 ip., jota ennen klo 1 i.p. kokoontuu johtokunta.

Tervehdykseni

Joe Walterolle

Asta Hänninen
Hamina, Suomi

Fly Finnair and earn Delta SkyMiles.

Finnair & Delta announce a new worldwide partnership with 145 years of experience.

Finnair and Delta, two of the most experienced airlines in the world, have entered into a code-sharing agreement for Finnair flights between New York and Helsinki. Now, you can call Finnair and make reservations for the only nonstop flights to Helsinki, and through Helsinki to Europe. In addition, Finnair offers twice-a-week, nonstop service between Miami and Helsinki.

Fly anywhere in the world on Finnair and earn Delta SkyMiles. Delta SkyMiles members now earn mileage credit on all Finnair International scheduled flights. And beginning this Spring, Finnair Plus members will earn mileage credit on all Delta flights anywhere in the world.

Finnair passengers will have easier connections. With the Finnair/Delta partnership, you'll be able to make one reservation and get the best connections Finnair and Delta have to offer to and from Helsinki, and through Helsinki to the rest of Finland, Scandinavia, Russia, and the Baltics.

Finnair now operates from Delta's JFK Flight Center. To make connections easier and assure passengers a uniform standard of service throughout their journey, all Finnair arrivals and departures take place at Delta's convenient JFK Flight Center. So, when you're traveling to other cities in the U.S., you'll be able to take the most convenient Delta connection right from the Delta JFK Flight Center.

Finnair Business Class passengers are invited to use Delta VIP lounge.

All Finnair Business Class passengers now have free access to the Delta VIP passenger lounge in the Delta JFK Flight Center.

For reservations or information, call your travel agent or Finnair.

1-800-950-5000

FINNAIR

Worldwide Partners

Delta Air Lines

Taisto E. Luukkala

PITTSBURGH, PA - Taisto E. Luukkala, 79, kuoli syysk. 14, 1996 eturauhassyöpään.

Hän oli syntynyt huhtik. 2, 1917 Fitchburgissa (MA) Frank ja Hilda (Niemonen) Luukkalan poikana.

Päästyään Fitchburg High Schoolista 1935 Luukkala jatkoi opintojaan University of Michiganissa, Carnegie Institute of Technologyssa ja University of Pittsburghissa, mistä hän valmistui MSW oppiarvolla.

Luukkala oli työskennellyt sosiaalityöntekijänä Pittsburghin alueella 34 vuoden ajan ennen kuin jäi eläkkeelle 1980.

Edesmennyt oli toisen maailmansodan veteraani. Hän kuului Unitarian Universalist kirkkoon ja oli ollut trustee. Hän oli Veterans' for Peace, Pittsburgh Chapter #47, järjestön perustajajäsen ja johtokunnan jäsen.

Kaipaamaan jäi puoliso Joan (Perry) ja pojat Lloyd ja Barry sekä minä Janet.

Vainajaa voi muistaa lahjoituksella Finnish-American Club of Salaman, P.O. Box 30 Fitchburg, MA 01420 tai Raivaajan tukemiseksi, Raivaaja Publishing Company, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 508-632-0377

NORDGREN**HAUTAUSTOIMISTO**

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

Deware Family Funeral Homes**Serving All Faiths & Nationalities**

Deware Funeral Home
Wollaston Chapel
576 Hancock Street
Quincy, MA 02170

Hannel Funeral Home
Hannel Chapel
86 Copeland Street
W. Quincy, MA 02169

Directors

Scott Deware **Matthew Hannel**
(617) 472-1137

Affordability Plus Service

Advanced Planning • Cremation Service Available

Services Rendered To Any Distance

Affiliated with the J.S. Waterman - Waring Funeral Homes

Bosk Funeral Home

85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

Ashburnham Memorial Chapel

33 R. Main Street
Ashburnham, MA
(508) 827-5700

John A. Bosk, Jr.
Donald G. Dufault
Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL
ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA

PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:

• BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
• ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • AIA INSURANCE

AT-NEED SERVICES • CHURCH • CHAPEL • CEMETERY • RESIDENCE

SERVING ALL FAITHS

Kuolleita**Lillian E. Harding**

WESTBORO, MA - Lillian E. (Luukko) Harding, 84, kuoli syysk. 18, 1996 Quincy sairaalassa sairauden murtamana. Hän oli edesmennyt William Hardingin leski.

Hän oli syntynyt Westborossa John ja Edla (Hautala) Luukon tyttärenä. Päästyään Westboro High Schoolista hän jatkoi opintojaan Boston Universityssä. Vuonna 1970 hän suoritti bachelor of science tutkinnon Clark Universityssa.

Ennen eläkkeelle jäämistään hän oli työskennellyt sosiaalityöntekijänä Medfield State sairaalassa.

Edesmennyt tunnettiin paikallisen intiaaniväestön historian ja kulttuurin asiantuntijana. Hän oli osallistunut entisen Clark Universityn professori Curtiss Hoffmanin ja muiden arkeologien joht-

miin kaivantoihin Westborossa. Hänen kiinnostuksensa heräsi, kun perheen farmin peltojen aurauksen yhteydessä löydettiin muinaisesineitä. Sen innostamana Harding aloitti opinnot Clark Universityssa oppiakseen lisää aikaisemmista kulttuureista.

Harding nimitettiin Westboron historialliseen toimikuntaan 1977, ja hän toimi sen arkeologisena konsulttina. Hän oli kuulunut Clark Universityn suunnitteluneuvoston alakomiteaan ja oli palvelut Massachusetts Archaeological Societyyn trusteeena.

Kaipaamaan jäi poika Donald A. Harding, Braintree; veli Edward Luukko, Westboro; sisko Velma Strausberg, Westboro; kolme lastenlasta; ja neljä lastenlasten lasta.

Hautaaminen Pine Grove hautausmaahan.

Vaiet H. Stenbäck

LAKE WORTH, FL - Vaiet Hjordis (Åberg) Stenbäck, 73, 2668 North Garden Drive, kuoli elok. 27, 1996 pitkän sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt kesäk. 8, 1923 Övermarkissa Suomessa Carl Ivar ja Julia (Wahlström) Åbergin tyttärenä ja oli muuttanut Fitchburgiin n. 1957. Floridaan hän muutti 1980-luvun alussa.

Kaipaamaan jäi puoliso Donald J. Stenbäck; poika John Stenbäck, Sarasota, NY; tytär Britt-Marie Halloman, Suffolk, VA; sisko Vaili I. DiTomasso, Fitchburg; kaksi lastenlasta; kaksi lastenlasten lasta; ja kaksi sisarusten lasta.

Hautaaminen Övermarktiin.

William E. Hakala

BOYLSTON, MA - William E. Hakala, 85, 30 Stockton St., kuoli syysk. 17, 1996 University of Massachusetts Extended Care laitoksella sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt Worcesterissa Herman O. ja Sanna L. (Wickström) Hakalan poikana ja oli asunut suurimman osan elämästään Worcesterissa ennen kuin muutti Boylstoniin hiljattain. Hän oli käynyt Worcester Boys' Trade Schoolia.

Edesmennyt oli työskennellyt muotin tekijänä, jääden eläkkeelle yhdeksän vuotta sitten.

Hänen vaimonsa Dorothy L. (Buxton) Hakala kuoli 1990.

Kaipaamaan jäi poika William J. Hakala, Boylston, jonka luona hän asui; tytär Laurie A. Rogan, Ely, NV; sisko Lempi Lindsay, Worcester; viisi lastenlasta; yksi lapsenlapsi; ja useita sisarusten lapsia.

Nordgren Carrigan Mangsen Memorial Chapel, 300 Lincoln St., huolehti hautaamisesta Pine Grove hautausmaahan.

Judith E. Duvarney

CLINTON, MA - Judith E. (Pekkanen) Duvarney, 79, 9 Chipman St., kuoli syysk. 14, 1996 University Commons Nursing Care Center'ssä, 378 Plantation St., Worcester, sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt Clintonissa Elias ja Johanna (Lahti) Pekkasen tyttärenä. Päästyään Clinton High Schoolista hän jatkoi opintojaan Clinton Hospital School of Nursing oppilaitoksessa valmistuen 1938. Sen jälkeen hän suoritti kirurgisen sairaanhoitajan kurssin University of Pennsylvaniaissa Philadelphiaissa.

Edesmennyt oli työskennellyt useita vuosia sairaanhoitajana Peter Bent Brigham sairaalassa (nyk. Brigham & Young) Bostonissa. Sen jälkeen hän omisti Duvarney Jewelers liikkeen sekä Clintonissa että Fitchburgissa ennen kuin jäi eläkkeelle hiljattain.

Duvarney osallistui aktiivisesti partiotyttötoimintaan ja oli innokas golfin pelaaja.

Kaipaamaan jäi puoliso Henry H. Duvarney; poika Steven H. Duvarney, Lancaster; tytär Roberta J. Duvarney, Boston; kaksi lastenlasta; sekä sisarusten lapsia.

Tv-satelliitti myöhästyy

Suunnitteilla olevat suomalaiset tv-satelliittilähetykset Eurooppaan myöhästävät muutamalla kuukaudella. Suomen Yleisradion norjalainen yhteistyökumppani ei vielä elokuun loppuun mennessä ollut pystynyt täyttämään alkukesällä tehdyn sopimuksen vaatimuksia.

Mikäli asia ei ole ratkennut syyskuun loppuun mennessä, Yle aikoo vaihtaa yhteistyökumppania.

Näillä näkymin koelähetysiin päästään ennen joulua ja varmastiin lähetyksiin ensi vuoden alusta.

(Suomi-Seura)

Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY
452-1680

Hopewell Junction, NY
221-9234

Fishkill, NY
896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.**FUNERAL DIRECTORS**

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

**Sanomalehti
aina ajan tasalla****Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO**

Tel. 603-863-2113

42 Main St., Newport, NH

**Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä****BOLSTER
Monumental Works**

DAVID J. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. 207-743-2673

**SAWYER-MILLER
FUNERAL HOMES**

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

**May
Funeral Service****HAUTAUSTOIMISTO**

RUSSELL W. MAY

Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Lämpöä ja tunnelmaa Tulikiven avulla

Tulikivi Oy, vuolukivisten uunien ja takkojen suomalainen valmistaja, voitti ensimmäisen palkinnon imageviestinnän kategoriassa USA:n kansainvälisillä filmi- ja videofestivaaleilla Chicagossa (IL). Festivaalit pidettiin kesäkuussa ja olivat jo 29:nnet vuotuiset mittelöt.

Festivaalien järjestäjöiden mukaan näytteillä oli lähes 1,500 filmi- ja video-ohjelmaa edustaen 35 maata. Se, että Tulikivi Oy:n toimintaa esittelevä diary Oy:n video voitti arvostetun Gold Camera palkinnon, on osoituksena tämän helsinkiläisen filmi- ja videofirman korkealaatuisesta tasosta.

The Birth of Tulikivi video kertoo tulikiven kehityksestä, vuosisatojen takaisesta synnystä tähän päivään, kertoen Tulikivi Oy:n toiminnasta ja tuotannosta.

Tulikivi Oy:n toimitusjohtaja Reijo Vauhkonen osallistui festivaalien juhla-illalliselle, minkä yhteydessä palkinnot jaettiin. RAIVAAJAllakin oli tilaisuus kysyä Vauhkonen kuulumisia silloisen matkan yhteydessä.

Festivaalien lisäksi Vauhkonen kertoi käyneensä tervehtimässä tšekiläisiä maahanmuuttajia.

"Tällä hetkellä meillä on kuusi alueellista maahanmuuttajaa, joilla on omat myyntipisteensä", Vauhkonen selitti lisäksi, että laajaa Pohjois-Amerikan mannerta ei ole lähestulkoonkaan avattu Tulikiven markkinoille.

Pohjois-Karjalassa syntynyt Vauhkonen on rakennusinsinööri koulutukseltaan ja ansaitti elantonsa eteläisessä Suomessa tuotekehityksen piirissä, kun hän vuonna 1980 aloitti uunien valmistuksen Juukassa "yhden miehen yrityksenä".

Elettiin aikaa, jolloin ihmiset olivat palaamassa puulämmitykseen ja ekologia oli tulossa mukaan kuvaan. Haluttiin luopua öljyn ja sähkön käytöstä lämmityksessä.

Vauhkonen kertoi mietti-neensä "mikä olisi sellainen tuote, mitä voisi markkinoida, mitä kukaan muu ei tee".

Mieleen muistui synnyinseudulla ollut vuolukivisiä uunia valmistanut tehdas, mikä oli ollut pysähdyksissä jo kymmenen vuoden ajan. Yli puolet paikkakunnan asukkaista oli muuttanut pois työn puutteen takia.

"Mietin, mitä täällä tehtäisiin? Voisiko yksi ihminen jollakin tavalla vaikuttaa tähän tilanteeseen?" Vauhkonen kertoo tuumineensa ennen kuin ryhtyi toimiin.

Vanha, tyhjillään ollut tehdas aloitti taas toimintansa.

Materiaali, kaksi ja puoli miljardia vuotta sitten poimutun yhteydessä mineraalien sekoittumisen myötä syntynyt vuolukivi, otettiin jälleen käyttöön.

"Vuolukiveä löytyy myös USA:sta, Apalachian vuorijonosta, ja eri puolilta maailmaa sieltä ja täältä eri muodoissa", Vauhkonen selitti, mutta ei aina välttämättä ole käyttökelpoista.

Vuolukivestä valmistetut uunit ja takat eivät tarvitse suurta energiaa, polton yhteydessä ei synny haitallisia aineita ja jos ja kun uuni puretaan, materiaali voi palata takaisin luontoon. Siis ekologisesti suositeltava lämmitysmetodi.

"Uunimme edustavat ideaalista tuotetta", hän lisäsi.

Teknologisen kehityksen myötä peruselementtejä osataan arvostaa yhä enemmän. Esimerkiksi puulla lämpenevää uunia arvostetaan, koska se toimii kriisiaikoinakin, jolloin saattaa olla sähkön puutetta.

Tulikivi uunit pitävät lämmön sisällään pitkään painonsa, mikä vaihtelee 2,500 paunasta 10,000 paunaan, johdosta, sillä vuolukivi lämmittää kaksi ja puoli kertaa kauemmin kuin tiilikivi.

Polttopuitakaan ei tarvita yhtä paljon kuin muusta materiaalista valmistetun uunin tai takan lämmityksessä.

Tehdas lähti alkuun lupauksella, viidessä vuodessa työntekijöiden lukumäärä oli noussut jo sataan. Tänäpäin Tulikivi työllistää lähes 300 ihmistä Juukassa, ja lisäksi lukuisia myyntiedustajia eri puolilla Suomea.

Kymmenisen vuotta sitten päätettiin panostaa myös vientiin. Tänäpäin 55 prosenttia tuotannosta menee

ulkomaiseen vientiin. Saksa ja Sveitsi ovat viennin kärkimaita. Italia on uusimpia vientimaita.

"Siellä myynti on lähtenyt käyntiin ihan hyvin, sillä Italiassa kivitaloa arvostetaan yli kaiken", Vauhkonen kommentoi.

Monet Tulikiven valmistamat uunit ja takat valmistetaan alkuperäisiä, muun muassa arkkitehti Eliel Saarisen suunnittelema malleja käyttäen. Samalla kuitenkin jatkuvasti kehitetään uusia malleja.

"Valmistamme myös uunia ja takkoja mittatilauksesta", Vauhkonen toteaa. Periaatteena on, että jokaiselle asiakkaalle löytyy sopiva.

Kymmenen vuotta sitten Tulikivi perusti tytäryhtiön Charlottesvilleen Virginiaan. Siellä oleva lounas toimii Vauhkonen mukaan hyvin vähäisissä puitteissa. Hän kertoo hankkeen olleen seurauksena 80-luvun pelkoon, että Suomesta loppuu työvoima, ja siksi päätettiin hakeutua maan ulkopuolelle.

Tänäpäin tilanne on lähes päinvastainen, Suomea vaivaa suunnaton työttömyys, ollaan mukana EU:ssa, joten työväen puute ei ole ongelmana.

Suomesta saapuvat uunit pystytetään täällä, mistä löytyy paikallista osaamista.

Vauhkonen ilmaisi mieltä hyvää yrityksensä toimintaa

kuvaavan videon palkinnasta.

"Lähdimme aidosta suomalaiskansallisesta taustasta ja ekologisista arvoista", hän selitti lisäksi, "olen hyvilläni, että se on arvioitu tämän palkinnon arvoiseksi."

Uunien ja takkojen lisäksi Tulikivi valmistaa myös koriste-esineitä ja tarve-esineitä: pihvikiviä, kuppeja ja kippoja. Varsinkin pihvikivi on levinnyt aika laajalle Euroopassa.

"USA:ssa olemme tehneet melkoisia uunikokonaisuuksia, myös lattioita ja lämpöpenkkejä."

Vauhkonen uskoo uunien jatkuvan sivulla 15

Tulikivi tuo kotiin sekä lämpöä että tunnelmaa. Tässä Tulikivi TU 1000 takka.

Kuva: Tulikivi

Tämä mainio Tulikiven uuni lämmittää koko talon ja toimii samalla myös hellana.

Kuva: Tulikivi

*The Finnish-American***RAIVAAJA**

Juho Koskelo

Singer and Instrumentalist

by Toivo Tamminen
translated by Roy Helander

Beginning this week is a series on historical Finnish American recording artists.

The articles in this series have been written by Toivo Tamminen of Riihimäki, Finland. He has spent a decade researching the life and work of the men and women whose voices and music have been preserved on old cylinders and 78 r. p. m. disc recordings. Tamminen's articles have been translated by Roy Helander.

It is amazing that so many recordings were made of Finnish music - vocals and instrumentals - by major U. S. record companies during the early decades of this century, considering that Finns have never been one of this country's major ethnic groups. However, this could be explained by the fact that the peak of Finnish immigration here coincided with the burgeoning growth of the country's record industry. Victor, Columbia, Edison and others scrambled to produce a wide variety of ethnic recordings to sell to immigrants who arrived daily on our shores.

We begin with a biographical sketch of the most prolific of the Finnish old-time recording artists - tenor Juho Koskelo. To be sure, his name could not be considered a household name today (indeed, he was never universally known like contemporaries, the Italian tenor Enrico Caruso (1873-1921) or the Irish tenor John McCormack (1884-1945)) but if a Finn owned a wind-up phonograph his or her record collection would undoubtedly include a title sung by Koskelo.

Because it didn't matter what one's ideology might be to find a Koskelo recording that would be appealing. Koskelo sang it all, everything from Finnish folksongs, patriotic songs, religious songs, socialist songs, humorous songs, some American popular songs translated into Finnish and also songs in Swedish for the Swedish-speaking Finn.

Juho Evert Koskelo was born in Kuopio, Finland, on July 23, 1870. He had first learned to play a brass instrument, but later studied voice and the cello. Juho Koskelo had sung dozens of concerts in Finland when he left Hanko at the end of December 1909 for an American concert tour.

Arriving in the United States at the beginning of 1910, he made a vast tour of the whole country. His programs in-

Juho Koskelo (1870-1942)

photo from the 1917 Airt, published by the Sibellus Society, Monessen (PA)

A sampling of songs recorded by Juho Koskelo:

Dawidin 137 Psalmi
Det Gingo Två Flickor I Rosendelund
Drick Ur Ditt Glas
Etelästä Tulee
Hankoniemen Silmä
Hosianna
Iltalaulu
Kahvia
Kansainvälinen
Kesäpäivä Kangasalla
Käy Kotiin
La Marseillaise
Laula, Laula!
Lähteellä
Maamme
Morgonsång
Mustalainen
Orpopojan Valssi
Porilaisten Marssi
Savolaisen Laulu
Sotilas Poika
Suomen Laulu
Sun Haltuus Rakas Isäni
Till Österland Vill Jag Fara
Työväen Marssi

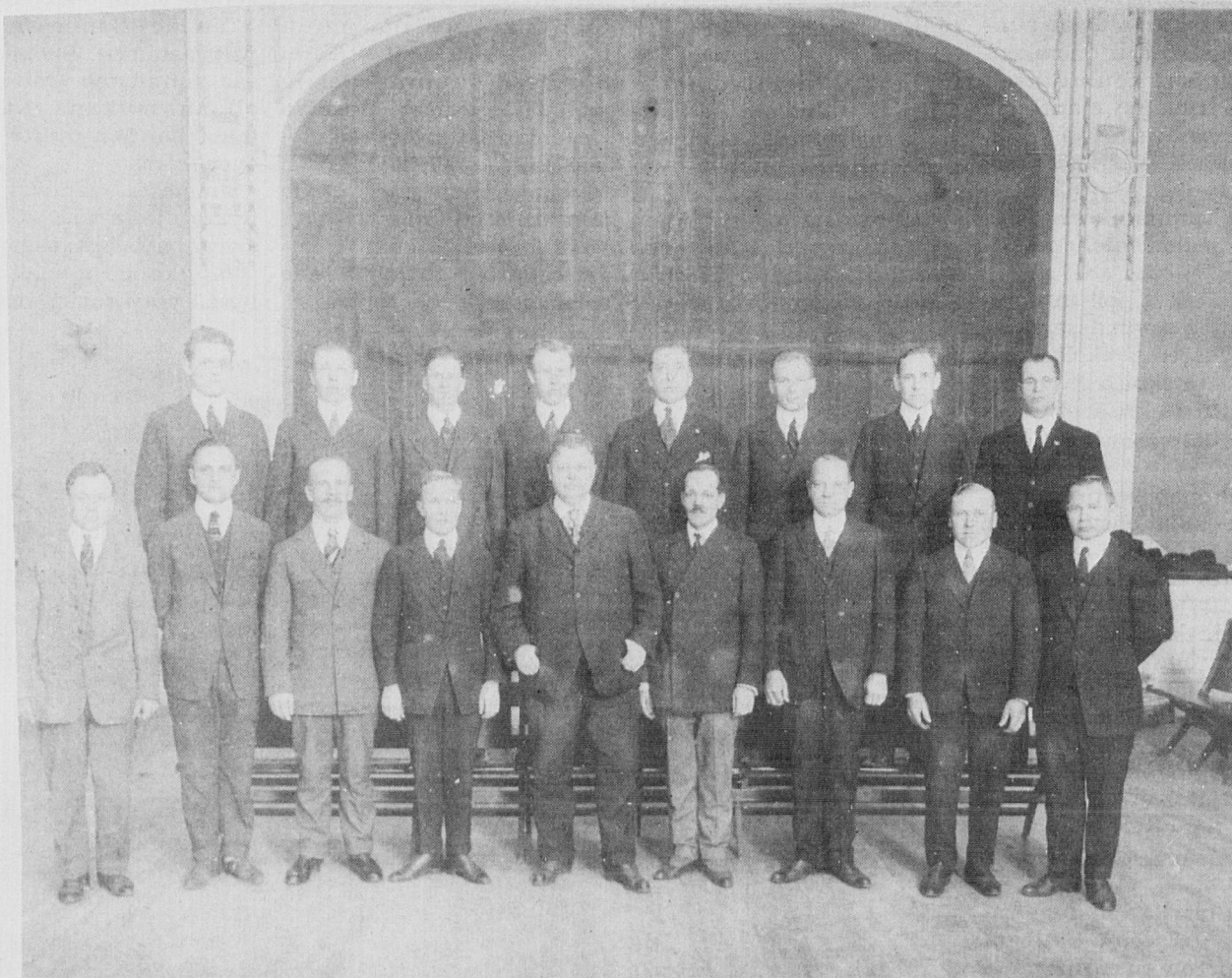
cluded songs by Beethoven, Schubert and Merikanto. In addition to the Finns, the Americans also found his voice to be beautiful. Everywhere he performed he received excellent reviews as a singer and cellist.

After his tour, Juho Koskelo moved to New York City. At first he played the cello in a dance orchestra at the Madison Hall, 1941 Madison

Ave at 125th St. (the home of the New York United Finnish Branch of the Socialist Party) and from 1917 on at the branch's Fifth Avenue Hall (Työväentalo), 2056 Fifth Ave. at 127th St., where he also directed mixed and male choirs.

Koskelo held the record for the greatest variety and num-

turn to KOSKELO page 12

The male chorus at the Fifth Avenue Hall, 2056 Fifth Ave. at 127th St., New York (NY) on April 30, 1918. Juho Koskelo, director of the chorus, stands in the center of the first row. Do you recognize any of the others? If so, please write to RAIVAAJA, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600.

From an original Redfield Studio photo courtesy of the late Victor Rautanen (1904-1992)

Finnish News Digest

Fewer candidates in Finland's municipal elections

Finland's major political parties particularly have entered fewer candidates than usual for the October municipal elections.

Compared to prior municipal elections the drop is more than ten percent. There are many reasons for this development.

Within the guidelines of new municipal law the number of candidates can be only one and a half times the number of the council's membership. Before it was twice the number. Municipal mergers have also have lowered the number of candidates.

The biggest factor, however,

is that there is less interest in becoming a candidate. This has been most noticeable in the Center and the Swedish People's parties.

The total number of candidates each party has nominated for this year's municipal is as follows:

Center, 11,748; Social Democrats, 9,602; National Coalition, 7,607; Left Alliance 4,876; Green, 1,424; Swedish People's, 1,579; Christian, 1,600; Young Finns, 250; Perussuomalaiset 1,000.

The figures for the last three parties are estimates.

(Finland Society)

Finland's first EU election this year

There are 207 candidates competing for Finland's sixteen seats in the European Union parliament. The voting will be held in connection with the municipal elections. Up to now EU representatives have been appointed by Finland's Parliament.

Fourteen registered parties and VaihtoEU (Alter-

native for EU) have nominated their candidates. The Christian party and the Perussuomalaiset have joined together in their election process.

All are at-large candidates. The number of women candidates is 79 or 38 percent.

(Finland Society)

Speaker's book causes stir

Of the recently published books by three leading Finnish politicians, the collection of unmailed letters of Speaker of Parliament Riitta Uosukainen overshadowed Esko Aho's ponderings of the future and the memoirs of Social Democratic Party's parliamentary leader Pertti Paasio.

Uosukainen does not mince her words but rather freely

lashes out at her former colleagues in the Aho administration. Particularly stinging remarks are directed at the ministers of the Center party, calling, among other things, the former cultural minister Tytti Isohookana-Asunmaa a rattlesnake. Politicians in her own party are also under

turn to **SPEAKER** page 9

NEW YORK, NY - Pianist Laura Imola Mikkola, above, will appear in her New York debut on Monday, November 4, at the Weill Recital Hall, Carnegie Hall, 57th Street at Seventh Ave. The concert begins at 8 p.m. and is a feature of the "Artist Debut Series" of the Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter.

A native of Espoo, Finland, Mikkola has studied at the Sibelius Academy, the Curtis Institute in Philadelphia and the Indiana University School of Music. Her awards include second prize in the Queen Elizabeth Competition of Brussels, 1995. She has been a soloist with symphony orchestras in Finland, France, Austria, Belgium, Holland and the United States. Conductors she has performed with include Jukka-Pekka Saraste, Leif Segerstam, Sergiu Comissiona, Osmo Vanska and Alexander Dimitriev.

In her debut she will be playing selections by Bach-Busoni, Beethoven, Liszt, Chopin and Prokofiev.

Tickets are available at the Carnegie Hall Box Office beginning Oct. 7 and from Finlandia Foundation Concerts, c/o Lee Alperin, 36 Tompkins Circle, Staten Island NY 10301. Student and senior citizen tickets are \$5 on the evening of the concert only.

ASF 1996 cultural awards to Tove Jansson and Louisa Matthíasdóttir

NEW YORK, NY - The American-Scandinavian Foundation's Cultural Award was conferred on **Tove Jansson** from Finland and **Louisa Matthíasdóttir** from Iceland at the Foundation's Gala Dinner on September 11.

The award pays tribute to individuals whose achievements in the fields of art and culture have significantly furthered understanding between the United States and the Scandinavian countries. They were presented by the well-known humorist Victor Borge, who was a recipient in 1988.

Tove Jansson is an author and artist who is best known for her *Moomintroll* books. She is also the author of several other children's books, as well as the autobiographical *Sculptor's Daughter* (her father was Finnish sculptor Viktor Jansson); *The Summer Book* (about her mother and her niece) and *The Listener*, a short story collection. In addition, she is an accomplished painter.

Her award recognized her contributions as "a writer and artist whose Moomin books have enchanted generations

of children of all ages on both sides of the Atlantic."

A Swedish-speaking Finn born in Helsinki, Jansson studied art there and in Stockholm. Her first Moomintroll book was published in 1945; seven more followed over the next 25 years.

In the Moomin world, kindness wins over meanness, and idealists and optimists always triumph. Ms. Jansson's books have been called a "humorous hymn to family life and childhood" and although they have been compared to the British Winnie the Pooh series, Moomins are distinctly Finnish.

The books have been trans-

lated into more than 30 languages and their stories have also been presented in syndicated comic strips, animated films, and even a CD-ROM.

Louisa Matthíasdóttir is the foremost Icelandic artist living in the United States today. She is a painter of international renown whose work draws motifs from both countries that have been her home. Her subjects in the U.S. are most often still lifes and self portraits; in Iceland, she is drawn to the colorful rooftops of the cities as well as the distinctive landscape with its sheep and horses.

Her award recognized her as "a painter of international renown whose distinctive work draws inspiration from both sides of the Atlantic."

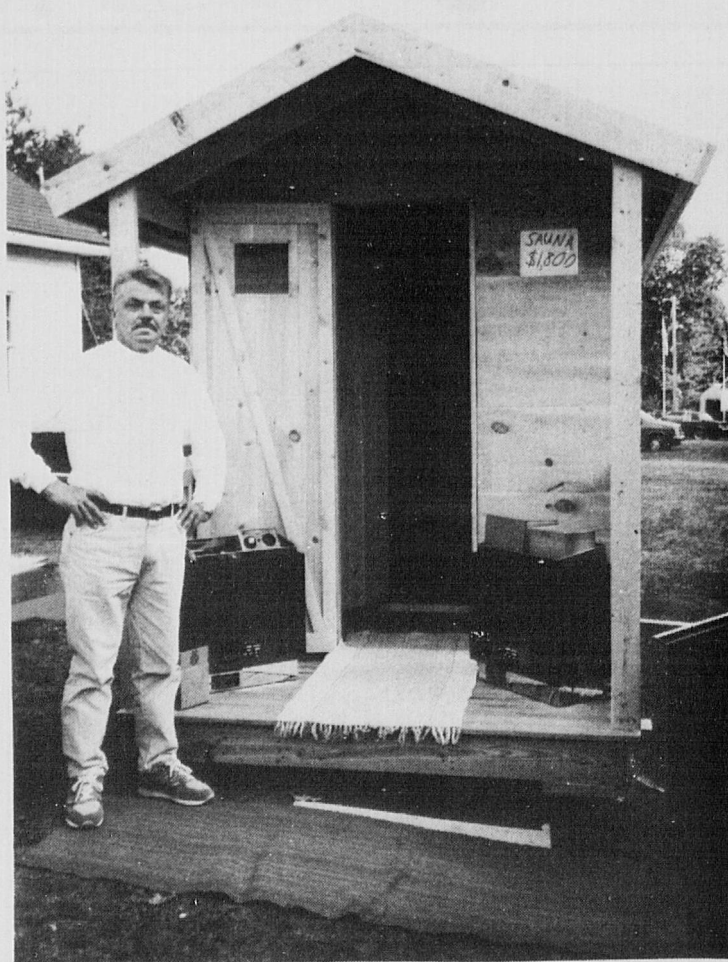
Born in Reykjavik, Ms. Matthíasdóttir studied art in Copenhagen, Paris and New York. She has lived in New York since 1943 and was married to the late American artist Leland Bell. She returns often to Iceland, maintaining studios in both countries.

Her distinct representational

turn to **ASF** page 9

Tove Jansson

FITCHBURG, MA - Finnish American Club of Saima's TORI '96, held September 15 at Saima Park, turned out to be the most successful in recent history, according to organizers of the event. Veikko Honkala, pictured on left, of Ashby, with a sauna he had built and was selling. Entertaining during the day were Soittavat Saarat, below, a folk music group from Finland.

An Evening of Finnish Music

NEW YORK, NY - The Program in Finnish Studies of Columbia University will present "An Evening of Finnish Music - Past and Present" at 8 p.m. on Thursday, Oct. 17, at the Deutsches Haus, Columbia University, 420 West 116th Street.

Music by Crusell, Sibelius, Suokko-Hixon and others will be performed by Ulla Suokko-Hixon on flute and wind chimes, John Hixon on clarinet and piano, and Chad Alexander, bassoon.

For more information, call 212-854-3964 or 212-854-7859.

Fitchburg, MA

Saima running activity

The Finnish-American Club of Saima is offering a running activity this fall at Saima Park on Saturdays.

Registration for the activity is at the club house on Saturdays at 12:45 p.m. The running begins at 1 p.m. for beginners and intermediate runners. Saima Park has a 300 meter track as well as trails through the woods.

The activity is open to anyone who would like to participate through membership in the club at an annual cost of \$10. Membership in the club is open to the public.

The program is being offered to the community to promote health and fitness, train runners for participation in area road races, enjoy the fun of running, receive encouragement from others who love to run, make new friends and to welcome people to club membership.

Membership in the Finnish-American Club of Saima offers a variety of opportunities that are social, cultural and athletic. Throughout the

year dances are regularly held in the club house and club meetings are held on the second Wednesday of each month.

Festivals and cultural events are regularly held in the park. Winter is particularly exciting for club members with opportunities for crosscountry skiing and figure skating on the club's ice rink under the pavilion.

The Saima running activity is headed up by Janet Morrison. As one of the area's best woman masters runners, Janet is well qualified to guide beginners and intermediates. Janet ran the 100th anniversary of the Boston Marathon and recently ran the entire 22 miles of the Wapack trail starting at Greenfield (NH) and ending up at the foot of Mt. Watatic in Ashburnham.

Jim Daley of New Ipswich (NH) regularly runs with the Saima runners. As one of the top runners in his age category in the USA, and the winner of many races, Daley is both an inspiration and a chal-

lenge to other runners.

Howard Burton is a new intermediate runner with the group. Before running with the club Burton trained by running up the steep hills of Fitchburg. Burton ran in his first races this summer. His wife Mary now runs with the group as a beginner and has made outstanding progress in the last several months.

Sauli Savukoski is an excellent crosscountry skier and runs for cross training. He also roller skis with the Finnish ski club as part of his training.

Dianne Mitchell is a five miler and is gaining new strength and better times with the group.

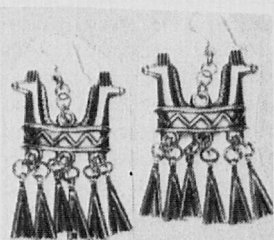
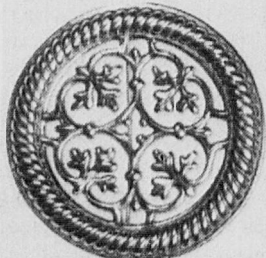
Brian Slattery is a good intermediate runner who is improving.

Running is fun and great for health and fitness. Athletics plays a very important part in the life of the club.

The club invites the public to join in the fall running program.

Paul Oinonen

Kalevala Koru

See us Dec. 7th at **SWEA FAIR**
at **CYCLORAMA-BOSTON CENTER**
for the **ARTS**, 539 Tremont St. 10 am - 4 pm
and at **ROYAL PLAZA & CONFERENCE CENTER**,
Fitchburg, MA (ext. 28 off Rt. 2)
Dec. 15th 12 noon - 5 pm (ph. 508-342-7100)

Direct from importer:

Pertti Hasanen

18 Buckingham Road, N. Andover, MA 01845
508-687-1537

Send for a free catalog or
call (English or Finnish) for an appointment

FINNISH-AMERICAN REST HOME
AMERICAN-FINNISH NURSING HOME
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FL 33461
TELEPHONE (407) 588-4333

Enjoy independent living in our beautiful
Rest Home or if needed, 24 Hour Care in our
Nursing Home. Live in a Finnish atmosphere
at affordable rates. Call or write for
further information.

ASF CULTURAL

from page 7

art expresses a very personal vision. With broad brushstrokes and sweeping gestures, she simplifies the images she sees, yet imbues them with the air of heightened realism that is the hallmark of her work. Her paintings are colorful and dramatic, admired for the "brilliance of her palate" and her "admiration for clarity, sparseness, harmony of forms, and stillness."

Ms. Matthíasdóttir has had more than 30 solo exhibitions of her work, held in New York, other cities in the U.S., Iceland, and Norway. She has also participated in many two-artist shows, often with her late husband, and in international group exhibitions. Her paintings are held in a number of public and corporate collections.

A comprehensive exhibition of her work began touring the U. S. earlier this year. By the end of 1997 it will have been shown in Miami, Washington, DC, Wilkes-Barre, Pennsylvania, New York, and Seattle.

The American-Scandinavian Foundation

SPEAKER

from page 7

scrutiny.

Uosukainen breaks also another tabu by writing about her and her husband's sex life.

For many politicians Uosukainen's book is not suitable for someone in the position of speaker. The author herself says that she has written the book as an individual rather than as speaker.

(Finland Society)

Sorsa honorary chair of Socialist International

Finland's veteran politician Kalevi Sorsa has been elected honorary chairman of the Socialist International.

Sorsa has been vice chairman of the organization for a long time and was chairman of its council on disarmament. He relinquished both positions.

The current chairman of the Finland's Social Democratic Party, Paavo Lipponen, was elected as the international's new vice chairman.

(Finland Society)

Orders taken for:
Coffee bread (pulla)
and **Karelian pies**

Sini Harjunmaa
508-829-4724

**Advertisers
take notice!**

You can buy
this space for

\$6.75

Farmington Hills, MI

RFD North tunes up for FCA 30th

Our big weekend, October 11-13, is coming up shortly.

Remember, Friday night is the "Dance at the Old Finn Hall." This is a family affair, so don't be afraid to bring your children, grandchildren or grandparents.

Sandwiches, pulla, snacks, coffee, etc., are included in the price: \$7 for adults, \$3.50 for high school students, FREE for middle school and younger.

Our band, the RFD North, consists of Ed Laulumä, Vi

and Ray Wiitala, and joining them on this special occasion are Oren and Toni Tikkanen. Dancing from 7-11 p.m. Get your tickets at the door.

For all you musicians, don't forget the "jam session" on Saturday afternoon from 1-4 p.m. in the FCA lounge. This is open to everyone, so join in on the fun.

Tickets to the 30th Anniversary Banquet on Saturday are available from Betty Holmbo and the FCA office. The tickets are \$20 per person.

We are looking forward to meeting Consul General Dr. Maija Lähtenmäki. Social

hour begins at 6:30 p.m.

13.

Sunday activities start at 11:30 a.m. with the Champagne Brunch. Price for the brunch is the usual per item basis. The rest of the day is "Open House," filled with entertainment. Meet all your friends here. Coffee, pulla, etc., will be provided. At 1:30 p.m. the New Generation group will plant a birch tree, a symbol of our future.

There will be a sign-up sheet at the Finnish Center for volunteers to help us out during the weekend.

The big weekend is Friday, October 11, Saturday, October 12 and Sunday, October

Markku Ketola

30th Anniversary Chair

Farewell 'Finn Focus'

After being on the air for some 30 years, Detroit Finnish radio programming is silent, at least for now.

Started by Urho Kuusisto, followed by Archie Ojanpää Brown, I continued the "Finn Focus" program for 20 years until the last Friday of June. WCAR radio was sold to new owners who have a new format.

I would like to thank the Finnish Center for supporting the Finn Focus program for at least the past 20 years.

Markku Ketola

Kalenteri

CALIFORNIA

Oct. 12 - "Immigrant Image," 1996 Scandinavian Festival, 10 am-6 pm, MGM Plaza, 2425 Colorado Ave, Santa Monica. For more info: 213-661-4273. Sponsored by American Scandinavian Foundation of Los Angeles.

Oct. 26 - "Materiality in Finnish Architecture," a one-day symposium, Wurster Hall Auditorium, University of California, Berkeley. Free admission; tickets required due to limited seating.

CONNECTICUT

Sept. 28 - Tori/Open Market, 10 am-3 pm, Finnish Hall, 76 N Canterbury Rd, Canterbury. Tables still available for rental. For more info: 860-376-9769 or 860-423-3854. Sponsored by FAHS.

Oct. 3 - Finnish American Heritage Society monthly meeting, 7 pm, Finnish Hall, Canterbury.

Oct. 12 - Dance, 8 pm-midnight, Finnish Hall, Canterbury. Sponsored by FAHS.

FLORIDA

Oct. 2 - Finnish American Club membership meeting & pot luck, 6016 Delaware Ave, New Port Richey.

Oct. 19 - Welcome Dance, 8-11 pm, Finnish American Club, New Port Richey. Music by Just One.

GEORGIA

Oct. 26 - Finnish Chamber Orchestra in Atlanta Debut, 8 pm, Rialto Center for the Performing Arts, Atlanta. Jukka-Pekka Saraste, director; Olli Mustonen, piano soloist. Program includes two works by Sibelius ("The Lover" & "Romance, Op. 42"). Tickets: Rialto Center box office or 404-651-4727.

ILLINOIS

Oct. 12 - Kip's Tips Workshop, 2-4 pm, Old Majakka Hall (DeKalb Area Women's Center), 1021 State St, DeKalb. Seminar/workshop/lecture by Kip Peltoniemi about Finnish folk music and accordion. Tickets, more info: 847-885-8801 or 815-756-9564. Sponsored by Chicago LFAS.

- "Night at the Old Finn Hall," program & dance, Old Majakka Hall (DeKalb Area Women's Center), 1021 State St, DeKalb. Program at 7 pm (includes concert by Kip Peltoniemi); dancing follows with music by O.L.L.D. Beats. Tickets, more info: 815-756-9564. Sponsored by Chicago LFAS.

MASSACHUSETTS

Sept. 28 - Suomi-koulu of New England begins fall season, 10 am-noon, Waldorf School, 739 Mass Ave, Lexington. For more info, call 508-897-2813.

- Supper, 5 pm, UK Temperance Society camp, 83 Suomi Rd (off Rte 36), Pembroke.

- Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by Dori Wells Duo. Sponsored by FACS.

Oct. 1 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm Street Congregational Church, 264 Elm St, Fitchburg.

Oct. 5 - Supper, 5 pm, U K Temperance Society camp, Pembroke.

Oct. 8 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St. Church, Fitchburg.

MASSACHUSETTS

Oct. 9 - Finnish American Club of Saima Inc. monthly meeting, 7:30 pm, Saima Park, Fitchburg.

Oct. 12 - Suomi-koulu of New England, 10 am-noon, Waldorf School, Lexington.

Oct. 16 - Finnish-American Society of Cape Cod monthly meeting, 7 pm, Community Building, Rte 149, West Barnstable.

MICHIGAN

Oct. 5 - Rummage, Pasty & Bake Sale, 9 am-3 pm, Finnish Center, 35200 W Eight Mile Rd, Farmington Hills.

- New Generation meeting, 10 am-noon, Finnish Center, Farmington Hills.

Oct. 11 - "Dance at the Old Finn Hall," 7-11 pm, main hall, Finnish Center, Farmington Hills. Music by RFD North. Reservations: 810-478-6939. Opening FCA's 30th anniversary weekend.

Oct. 12 - Musicians Folk Music Jam Session, 1-4 pm, lounge, Finnish Center, Farmington Hills. Free admission. FCA 30th anniversary event.

- Finnish Center Association 30th Anniversary Banquet, 6:30 pm, main hall, Finnish Center, Farmington Hills. Reservations: 810-478-6939.

Oct. 13 - Champagne Brunch, 11:30 am-1:30 pm, main hall, Finnish Center, Farmington Hills. Reservations 810-478-6939. FCA 30th anniversary event.

- Finnish Center open house, 1:30-4 pm, Finnish Center, Farmington Hills. Continuous entertainment. FCA 30th anniversary event.

Oct. 26 - Finnish-American Society of West Central Michigan fall program, 2 pm, United Methodist Church, I-96 exit 23, Marne. Concert by The Finnish-American Singers of Michigan.

NEW YORK

Oct. 17 - "An Evening of Finnish Music - Past & Present," 8 pm, Deutsches Haus, Columbia University, 420 West 116th St, New York. Music by Crusell, Sibelius, Suokko-Hixon and others performed by Ulla Suokko-Hixon, flute & wind chimes, John Hixon, clarinet & piano, Chad Alexander, bassoon. Sponsored by Program of Finnish Studies of Columbia University.

Oct. 24 - Finnish Pianist Olli Mustonen in Carnegie Hall Recital Debut, 7:30 pm, Carnegie Hall, New York. Tickets: Carnegie Hall box office or Carnegie Charge (212-247-7800).

Oct. 30 - The Finnish Chamber Orchestra in New York Debut, 8 pm, Alice Tully Hall, New York. Jukka-Pekka Saraste, conductor; Olli Mustonen, piano soloist. Pre-performance lecture at 7 pm. Program includes "The Lover" & "Romance, Op. 42" by Sibelius. Tickets: Alice Tully Hall box office or Center Charge (212-721-6500).

VERMONT

Nov. 1-3 - Finn-Funn Weekend, Cortina Inn, Killington. For more information, call 860-887-8111 or 860-889-7820. Sponsored by FAHS of Canterbury (CT).

Events subject to change without notice

Own your piece of Finland or become an investor

Buy your own lot of pristine 200-acre island in Joroinen, FINLAND or make an offer for the whole island. The island is subdivided into 26 1+ acre lots each with 230 ft. of crystal clear lake frontage. Each lot abuts wildlife preservation area. Located on deep water route reachable from the Gulf of Finland and within close proximity to an airport. Make an offer for the whole island or buy ind. lot(s) for 10K each. (610) 436-7418.

The Number
You Need
For Your
Financial Needs

AMERICAN EXPRESS
Financial
Advisors

American Express Financial Advisors Inc.

Joyce I. Hannula CFP
Certified Financial Planner
508 832-6368

© 1996 American Express Financial Advisors

Lukijan kynästä

The LUKIJAN KYNÄSTÄ (From a Reader's Pen) Section invites readers to discuss current issues of the Finnish American community. Everyone is welcome to contribute.

Debate, observe, question, suggest - express your opinion! If possible, keep your letter to the length of one typewritten page or two handwritten pages. Letters selected for publication may be shortened for space reasons.

Letters published in this section do not necessarily reflect the opinions of the RAIVAAJA staff, Raivaaja Publishing Company Board of Directors or Shareholders.

You may request to use a pseudonym for publication with your letter, but your letter must include your real name and address. Anonymous letters will not be published.

Send your letter to: LUKIJAN KYNÄSTÄ, RAIVAAJA, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

Is it unification

or

'Saima must go'?

Sometime ago I had a discussion on unification with one of the younger members of the committee for unification. She is also a newer member of the Finnish American Club of Saima Inc.

Toward the end of the discussion, she had run out of answers to my questions, she came out with: "Saima is a bad word, it represents socialism, communism and labor..."

I thought to myself this person and the committee for unification are using "scare tactics" and the members of the committee are presenting a slanted story of the history of Saima.

The Finnish immigrants began arriving in the United States a few years before 1900. They left Finland because of poverty and no hope for the future. Many left to avoid being drafted into the Russian army. Many were enticed by the "streets of gold" propaganda.

On arriving here there were no "streets of gold." The immigrants lived in squalor, long hours, low wages. They did not escape far from the miserable conditions in Finland.

At the turn of the century, hundreds of educated Finns began arriving here. These immigrants had taken part in the fight for independence from Russia. Many were running away from the Russian lawmen. This impetus of educated new immigrants gave leadership and direction to the Finnish immigrants already here.

Much has been written about the Finns and their struggle for a better living standard. They organized a national organization that became the Finnish section of the Socialist Party of America. They took part in the great strikes in the copper, iron and lumber industries in the midwest and west. They were

involved in the big textile strikes in the east. They were fighting for a better life.

The Finnish Socialist Federation was torn apart by a split in 1914. The members of the Industrial Workers of the World were expelled from the Socialist Party because they did not believe in the ballot box. Many Finns were members of the IWW.

Following the victory of the Soviets in Russia, the world socialist parties were torn apart. The Finnish Socialist Federation was no exception. The majority supported the Soviet victory. They gained control of a majority of the locals and the Finnish Federation halls.

On the east coast the Finns with a Social Democratic leadership managed to hold on to their halls and organizations. Credit for saving the organizations and halls from going to the left belongs to the Finnish Labor Society Saima, the newspaper RAIVAAJA, and its editor Frans J. Syrjälä.

Space does not permit writing in great detail. The story is available in countless books and articles.

The big question is: suppose Saima Labor Society, RAIVAAJA and leaders that put up a good fight against the forces of the left had lost to the supporters of the Russian revolution, what would have been the "hall life" that we are so proud of? How many of our parents would have enticed to go to Karelia, taking their children along to build the socialist society?

The slogan "Saima must go" must end, rather Saima must be given credit, along with RAIVAAJA and the leaders of both organizations for steering the east coast Finns from a great mistake.

In 1940 the Finnish Socialist Federation severed all ties

to the American Socialist Party and formed its own federation, the Finnish-American League for Democracy. This league consisted of 32 locals, mainly in the northeast, with locals also in Ohio, New York and one on the west coast, Berkeley (CA). The league had 1,500 members. RAIVAAJA was the league's voice.

The league became inactive in the early 1980s due to the age of its members. But most of the goals that they had worked for these many decades have now become law of the land: eight hour day, forty hour week with time and a half for overtime, a minimum wage, the end to child labor, social security, unemployment insurance, the right to organize and other benefits that we take for granted today. They were proud of the role they played in bringing about a better life for workers in the United States. And so a quest that began even before the 1906 convention in Hibbing (MN) had seen many victories.

The Finnish American Club of Saima Inc. was organized in 1946 by sons and daughters of the members of Saima and many others who were looking for a Finnish organization. The Finnish-American Club of Saima is an independent organization. The club has no axe to grind.

During my many years as secretary and as editor of the club's newsletter, never did I hear a word or see in print anything dealing with political opinions. During the Summer Festivals speakers from Finland came and described how Finland was getting along. Some of these speakers were Social Democrats. The Social Democratic Party is usually the largest party in Finland.

The bylaws of FACS are not much different from any other Finnish club. Everyone must admit that Saima has done well. There is no need to fix it. Leave it alone.

The Saima Labor Society, founded in 1894, and RAIVAAJA, founded in 1905, have been leaders and have been a school for the many immigrants who settled in the United States. They have done their job well.

Think again before you use the slogan "Saima must go." The slogan is an insult to all who worked so hard to bring us to this point. The slogan "Saima must go" must not only be repudiated, but the continued operation of the Finnish American Club of Saima Inc. must be guaranteed. There is room for all in the Finnish American Club of Saima Inc.

The Committee to Save the Finnish American Club of Saima Inc.
Tarmo Hannula

Rutland, VT

Donation made to memorial to victims of communism

At its annual August picnic the Vermont Finnish American Society voted a donation of \$100 to go to the memorial to victims of Communism to be erected in Washington, D. C.

Present at the picnic were two survivors of Stalin's purges, Helvi Rajala and her sister-in-law, Suoma Lahti, of Keene (NH).

Helvi was given an urgent 10-day notice to leave Russia in the late 1930s, probably because she had hung on to her U.S. passport and she was then inquiring about the disappearance of her husband, her father and brother. She was able to get to Finland through the help of the U.S. Consulate and from there back to the U.S.A. Her family had gone to the U.S.S.R. under the auspices of Henry Ford who was building an automotive factory for the Soviets.

Suoma was picked up also as she was inquiring about her husband (Helvi's brother) and spent 10 years (I'm not sure) in Soviet prisons.

She had a small son; she had foreseen the possibility that she might disappear as well as her husband. She had asked her employer (he was Finnish!) at the U.S. Consulate to pick her baby up. He was born in U.S.S.R. but she wanted him to be brought up as an American. Helvi had promised to take care of him but it wasn't until the late 1940s before Helvi received her nephew in the U.S.

It was only a few years ago that Suoma arrived in the land of her birth and saw her son for the first time since he was a baby - 47 years ago!

There were several families from Vermont who also went to Stalin's workers' paradise. I can count six and luckily most of their families survived.

Helvi is in the process of having her story in the U.S.S.R. written by hopefully by a Finnish author from Maine who is teaming up with a friend.

Lillian Davidson

In her book, Irja Timonen Wenstrom, now of Greenacres City (FL), writes about her youth in the 1920s and '30s. Her recollections include life in:

- Jersey City, New Jersey
- Connecticut for summer vacations (where the author cracked her head on the front steps of Canterbury's Finnish Hall at its opening in 1928)
- Manhattan, the Bronx, Brooklyn (where the author was "Miss Finntown 1939")

soft cover, 193 pages 30 photos
\$12.95 add \$3.00 for postage & handling

(Mass. residents add 6% state sales tax)

ORDER FROM:
RAIVAAJA
P. O. BOX 600, FITCHBURG, MA 01420-0600

Finnish accordion music is not just 'Forest Flowers'

by Pirkko Kotirinta
translated by Roy Helander

Translator's Note: "Metsäkuk-
kia" (Forest Flowers) is the
name of a popular Finnish
waltz.

The sound of the accordion
belongs to the Finnish sum-
mer. The accordion is either
loved or hated, but no one is
indifferent to it - perhaps
since a respectable amount of
decibels can be brought forth
from this sizeable instrument.
When an accordion player
appears in the crowd, it is
wise to listen to him. And
necessary.

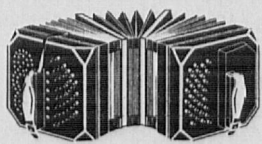
The production of accor-
dions ceased in Finland when
Harmonikka Oy closed its
doors last spring in Kouvola.
The playing of accordions has
not ceased, however. The
opposite is true. The accor-
dion is alive and well.

The most obvious is light
accordion music. The "Sata-
Häme Soi" festival, which is
known to everyone via televi-
sion, has arranged a "Kul-
tainen harmonikka" (Golden
Accordion) accordion contest
since 1983.

The first winner was Maria
Kalanemi who since that
time has developed her own
personal style without cutting
the ties to light accordion
music. She developed a
strong technique as a young-
ster, studying with Heidi
Velamo on the classic side.

The new popularity of the
accordion is not purely a
Finnish phenomenon. Re-
cordings of great accordion
music are being sold through-
out the world, and there is
plenty of material, for the
accordion sounds everywhere
from China to South Amer-
ican, with local colorations.

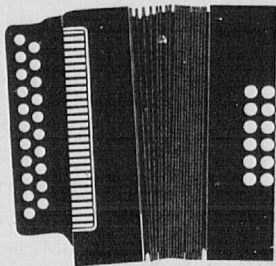
France has its own musette
tradition. The accordion
belongs to the Brazilian "for-
ró" music as the nose does to
the head, without even men-
tioning the hot North Amer-
ican Mexican Tex-Mex mix-
ture; we in Finland have
learned of it through Veli-
Matti Järvenpää. A separate
group are the friends of Astor
Piazzola's Argentina "ban-
doneón". Petri Ikkela has

Bandoneón

done pioneer work with the
bandoneón in Finland and
the In Time Quintet of Tam-
pere took the prize a couple of
years ago at the first interna-

tional Piazzola competition in
Italy.

Two-row accordion

"The playng of the accordion
has diversified greatly during
the last decade. The teaching
situation begins to be good.
Today, competent teachers
are available anywhere in
Finland," explains Kimmo
Mattila. Mattila himself start-
ed out in his hometown of
Eura, but soon had to travel
further for instruction, first to
Lasse Pihlajamaa and then to
Sibelius Academy.

The accordion made him
into something more than a
performing musician - Mattila
heads The Accordion Institute
and serves as artistic director
of the "Sata-Häme Soi" festi-
val and as the chairman of
the Finnish Accordion
League. The League has over
5,000 members, of whom a
fourth are young, under 20.

The button accordion played
in Finland has a different sys-
tem from the ones played in
middle Europe. The Russians
have still another layout
which is very different from
the other two.

"I am of the opinion that we
should change our system to
match the European one,"
says Mattila, knowing full
well that his idea will not
please large groups of ama-
teur players. There is special
sentimental value in the
Kouvola Casotta and other
treasures: we should change
the rows around to match the
Euro-style?

"It would only take one gen-

eration and we ought to do it.
It would not be difficult to
retrain the teachers and there
is already interest in it,"
believes Mattila.

To explain it simply, the
Finnish five row button accor-
dion differs from the middle
European one in the order of
rows. If the two outermost
rows of the right hand of our
accordion were to be moved to
the innermost rows, we would
have reached the European
layout, more or less. The
Russians would have even
more of a change for their
button rows are a mirror
image of ours.

The accordion, often consid-
ered to be totally Finnish, is
very much a Chinese instru-
ment. Its operations plan is
the same as on the Chinese
mouth organ, the "sheng." It
took several centuries and a
little German inventiveness
before something resembling
the modern accordion was
born. The reed, rather than
being blown, was made to
vibrate via the bellows and
thus: we have an easily
transportable sounding box
which produces more noise
than a small village.

Development changed the
one or two row instrument
into a five row, so-called chro-
matic accordion. It passed
the small accordions used for
accompanying in popularity
in the same way as the latter
had passed the fiddle.

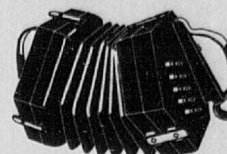
One or two row accordion
music has stayed alive due to
the village fiddler competition
and lives still.

During the war the accor-
dion was definitely Finland's
favorite instrument. It trav-
elled easily and it could be
heard even in difficult cir-
cumstances. The pretty
pearly decorated accordion
brought a touch of life beyond
the everyday; dreams of
something better.

The majority of Finnish
accordion classics were writ-

ten then, during the '40s and
'50s. "Säkkijärven polkka,"
recorded by Vili Vesterinen in
1939, is a legend in its own
right: its continuous playing
for three days on certain
radio frequencies prevented
the detonating of radio-mines
in September, 1941. And
Viipuri was saved.

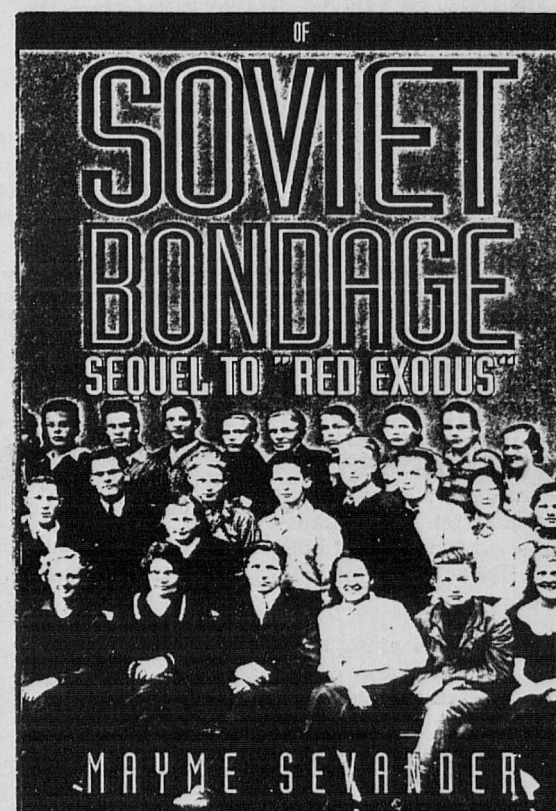
When rock came to Finland,
the accordion and open air
tango dances were left to the
country folk. The accordion
also separated the genera-
tions. The bellows poured
forth nostalgia for those aged
50 and above.

Concertina

Now enough time has
passed, images have faded
and the accordion breathes
more easily again. There is
room for all sorts of flowers -
let's not forget the "forest
flowers."

Helstingin Sanomat

OF SOVIET BONDAGE, Mayme Sevander's latest
book, results from research in new sources: Karelian
Republican Archives, files of the NKVD (People's
Commissariat of Internal Affairs) and files of the
Finnish military.

Her work has produced the following figures regard-
ing North American Finns who migrated to Soviet
Karelia: a total of 5,596 went; of that, records show that
1,346 returned. 853 were purge victims. Nothing is
known of the fate of at least 950. In this book Sevander
lists many new names she has found in the records of
the former Soviet Union.

Wisconsin-born Mayme (Corgan) Sevander was, the daughter of Oscar
Corgan who later became director of Karelian Technical Aid in New York
(1932-34). In 1934 she went with her family to Soviet Karelia.

Sevander worked her way through school and spent 45 years in educa-
tion in a career which ranged from instructor and school principal to col-
lage foreign language faculty dean. She is the author of Finnish and
English textbooks for Russian speaking students.

Since 1989 her life has been divided between the USA and Russia,
researching the tragic experience of North American Finns who went to
Soviet Karelia. Her two previous books on this subject are *They Took My
Father and Red Exodus*. Last year she gave up teaching for researching
and writing and has now settled in her home state.

\$13.20

Add \$3.00 postage and handling
(Mass. residents add 66¢ state sales tax)

Order from
RAIVAAJA
P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

KOSKELO

from page 12

The Trio of the Fifth Avenue Hall, New York. From left to right, G. Agins, Wm. Steln and Juho Koskelo. Photo from VIISITOISTA VUOTTA NEW YORKIN SUOMALAISTEN SOSIALISTIN HISTORIAA, 1903-1918.

ber of recordings made by any Finnish American singer. His recordings include folksongs, lieder, patriotic numbers, workers' songs, hymns, Christmas carols and even

humorous couplets by Tanner.

During the years 1910-1923 in New York, Juho Koskelo sang for Victor, Columbia and Edison records as well as

Edison and Everlasting cylinders a total of 158 songs, of which five were not published. The amount of different songs is less, since Koskelo performed his hits for

several companies.

In addition to songs, Juho Koskelo in the years 1919 and 1920 made eight instrumental recordings for Victor. These are the recordings of the Finnish Dance Orchestra, wherein Koskelo is heard as the cellist. This orchestra may also have recorded for Columbia.

Shortly after his recording years, the span of this gifted musical career ended after a stroke. He was sent to an insane asylum and was cared for there for 20 years.

Juho Koskelo died in New York on November 7, 1942.

Do you remember - or - do you know something of - Juho Koskelo?

Considering Koskelo's premier role in the history of Finnish American recorded music, we mourn the fact that what is known of him is quite sketchy and limited. We certainly realize that biographic research can take a great amount of time and effort to eke out even the most simplest of facts.

We must work to build up the knowledge of Koskelo's life and work. Not only to help Toivo Tamminen with his research but also in the inter-

est of preserving here in the U. S. A. our Finnish American musical heritage. We have a rich heritage but it does not do us any good if we don't know about it.

Maybe you can help with additional information about Juho Koskelo. As we have seen above, Koskelo was a house musician at the famed Fifth Avenue Hall for many years. Since this hall was the hub of Raivaaja's support in Manhattan at that time, there may still be some of our readers who would have recollections of Koskelo. Or, perhaps, you may have inherited a scrapbook or a collection of programs and newspaper clippings which include information about him.

And what about photographs? We don't know of too many photographs of Juho Koskelo - in fact, most of what we are aware of accompany this article.

If you have a recollection of Juho Koskelo, or have a photograph of him, or have just about any kind of information about him, do let us know! Thank you.

Contact Raivaaja, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600; tel. 508-343-3822; fax 508-343-8147.

HOT TUB vs. SAUNA or 'What's the difference?'

by Killi Kauppinen, Ph.D.

A fair question, often asked by people who have no sauna experience. There are very few scientific studies on the subject, but some things are known, and some things may be deducted from the general knowledge on the effect of hot and wet environments on the human body.

The purpose of soaking in a tub in your bathroom or going to sauna is relaxation, in both cases. Both are also followed by a wash, usually in a shower, thus constituting a bath. Hence, I will consider only the

similarities and differences excluding the shower.

While the purpose of relaxation and washing is the same in the two baths, the third purpose is different. In the hot tub at home we seek solitude, whereas the sauna, most often, is a sociable event with immediate family or good friends.

The medium of the heat

exposure in the tub is water and in the sauna it is air. Therefore, the different temperatures of the tub water, 40° C, and the sauna air, 80° to 90° C, result in physiologically similar heat loads. Consider that water conducts heat at 25 times the rate of heat conduction by air.

The 40° C water is an excellent medium for micro-organisms to float about and grow, whereas the 80° to 90° C sauna air, due to its high temperature and low humidity, presents a reduced risk of microbial contamination. The hygiene in a sauna is thus better than in a hot tub. This is of special interest to women who are prone to urinary tract infections.

The heat of both tub and sauna bath evokes profuse sweating, but the water in the tub prevents evaporation of the sweat off the skin. This diminishes the body's ability to dissipate heat. Both the surface and core temperatures of the body do rise in the hot tub as well as in the sauna, a bit faster in the tub. Upon leaving the heat the temperatures rapidly return to initial levels.

The cardiovascular respons-

es to the hot tub and the sauna should also be roughly similar, with increased skin blood flow as seen in the redness of the skin, increased heart rate, reduced total resistance to the blood flow, and reduced or unchanged blood pressure.

The water in the hot tub exerts a hydrostatic pressure on the body and therefore limits the reduction in the peripheral blood flow resistance, as well as increases the pressure of the blood returning to the heart. These factors make the heart's work load slightly heavier than that in a sauna.

The hormonal responses to the two baths types are similar, eliciting increased sympathetic nervous activity, water retention, energy mobilization and a general sense of well-being.

The respiratory system, of course, gets a very different exposure in the sauna from that in the hot tub bath. In the sauna, the hot, lightly humidified air induces bronchial relaxation, expectoration and general ease of breathing. None of this happens in the hot tub bath, where the bather breathes ordinary room air.

The skin soaking in the hot water in the tub loses some of its own oils and feels dry, sometimes itchy, after the bath; this is compensated for by applying moisturizing

lotion on the whole body after a bath. In the sauna, the hot air elicits excretion of oil by the sebaceous glands and, with no soaking in water leaves the skin soft.

While the sauna bath usually comprises several hot-cold cycles, the tub bath is one heat exposure followed by cool-off in the shower. Therefore, the physiological effects of the hot tub bath are perhaps milder than those of the sauna bath. And even in the sauna, all effects reported in the scientific literature are mild and transient; most of them are gone within the first two hours after the sauna bath.

Comparing the energy cost for the two relaxing baths puts sauna way ahead. Assuming a family of four will heat the family sauna (one hour) and then use it for two hours (men and women separately), the sauna will consume 3.75 kWh per person; if the same family were to take a hot tub bath, one after the other, the energy consumption would be 7 kWh per person.

So, by comparison there are not many differences between the hot tub and sauna baths, but all the differences are in favor of the sauna: better hygiene, less strain on the heart, beneficial effects on the respiratory system, less damaging to the skin and, with repeated cycles, more profound relaxation. And on top of it, it is environmentally friendly while using less energy.

Sauna in/au Canada

FINNISH AMERICANA Vol. 11

A Journal of Finnish American History and Culture

Articles in this latest issue:

- Sports and Gymnastics As Part of Immigrant Culture Before World War II by Kello Virtanen
- The Survivors: North American Finns in Russian Karelia by Anita Hokkanen Middleton
- Work Peoples College by Hannu Heinilä
- A Century of Change: The Rolla/Rock Lake Finnish Settlement of North Dakota by Mika Roinila
- Finding the Spirit in Sami-Land by Joyce Koskenmaki
- Book Review by Auvo Kostainen: SUURI VIHA by Hannu Rautkallio

\$6.00 a copy

Add \$2.00 postage & handling (Mass. residents add 30¢ sales tax)

Order from
RAIVAAJA

P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

Helsingin ympäri polkupyörällä

SINI HARJUNMAA
HOLDEN, MA

Kesän sää oli Suomessa, jos muuallakin, poikkeuksellisen oikukas. Moni suomalainen, joka otti tavanomaisen viikkoisen lomansa viimeistään juhannuksesta alkaen, ehti moneen kertaan harmitella huonoa onneaan. Kesäkuussa ei juuri sateetonta päivää nähty, heinäkuussa-kin kylmää ja kosteata riitti kuun loppupuolelle saakka.

Sitten sää yllättäen radikaalisti muuttui: pilvet väistyivät auringon tieltä, lämpötila kohosi ja tuli kaunein ja lämpimin elokuu yli viiteenkymmenen vuoteen. Tämä tapahtui lähes tarkalleen sinä päivänä, jona saavuin poikineni Suomeen.

Sunnuntain aamurauha pääkaupungissa oli rikkumaton, kun ajelimme halki aution kaupungin. Mielessäni hämmästelin pääkaupunkiseudun silmiinpistävää siisteyttä ja puhtautta. Aloin katsella ympärilläni turistin silmin ja tottavie, pidin näkemästäni.

Suomessa viettämieni viiden viikon aikana tulin kiertämään lasteni kotikaupunkia lähes jokaisella mahdollisella tavalla; autolla, bussilla, raitiovaunulla, junalla, metrolla, veneellä, polkupyörällä ja kävellen. Ainoastaan ilmatteitse jätin tutkimukset tekemättä, vaikka sekin olisi ollut mahdollista hiljaisten liitelevien kuumailmapallojen avulla.

Kaikkein eniten nautin Helsingin tutustumisesta pyöräillen. Varasimme tähän kierrokseen lempeän sunnuntai-iltapäivän. Matkaa kertyi viidessä tunnissa parisensikymmentä mailia. Vauhti ei siis päättä huijannut.

Kesäinen Helsinki on upea ja häkellyttävän kaunis. Valtavalla niemellä sijaitseva

kantakaupunki ja varsinkin lännessä olevat vehreät esikaupunkialueet saavat meren läheisyydestä hurmaavan ominaispiirteen.

Eiran rantaan on avattu aivan vesirajaan upouusi rantakahvila, jonka virvokkeilla jaksaa seuraavaan etappiin, Ullanlinnan kainalossa uinuvaan huippusuositettuun Café Ursulaan. Ursulassa mehevän mustikkaleivoksen parissa viihtyisi pitempäänkin, vaan matka jatkuu Kaivopuiston diplomaattiasuntojen editse merta yhä ihaillen.

Ravintola Klippan läheisellä saarellaan houkuttelee, mutta saa sekin jäädä tällä kertaa. Lievä ylämäki johtaa Olympialaiturille, jossa majasteettinen *Silja Serenade*-alus odotelee lähtöään kohti Tukholmaa.

Kauppatorilla on hiljaista, sillä toriaika on ohi. Tehokkaat kadunpesukoneet ovat siistineet Presidentinlinnan edustalla sijaitsevan torin puhtaaksi. Presidentti ei taida olla paikalla, sillä vartiokopit ovat tyhjä ja linnan portti kiinni.

Jatkamme matkaa ylvään Uspenskin katedraalin vieritse Pohjoisrannalle. Täällä on aivan pakko istahtaa ihailemaan rannan kauniita rakennuksia.

Pohjoisrannan edustalla pyörähdämme Tervasaareissa, jonka Aitta on myös suosittu kesäravintola. Kaisaniemenlahden etelärantaa polkiessa näkee Helsingin, jota muutoin voi ihailla vain junan ikkunasta.

Eläintarhanlahden jälkeen ylitämme sillalla ratapihan saapuen Linnunlaulun kuvankauniiden huviloiden luokse. Töölönlahden kierto sujuu mutkattomasti. Lahden pohjukassa on Helsingin tutkivalle kesäturistille ehdoton vierailukohde: kaupungin

Uskoittako, että tämä on keskeltä Helsingin. Taustalla Tervasaaren Aitta-ravintola.

Kaikki kuvat: Sini Harjunmaa

puutarha, ja sen vierellä kaikkien lasten ja lapsenmielisten suosikkipaikka, huvipuisto Linnanmäki.

Ylitämme Helsingin niemen sen kapelmasta kaula-kohdasta nousemalla Hesperian puistosta Pohjois-Hesperiankadulle, joka johtaa meidät takaisin merelle Taivallahteen. Samanaikaisesti voi ihailla Sibeliuksen puistoa oikealla puolella ja vasemmalla olevaa Soutustadionia.

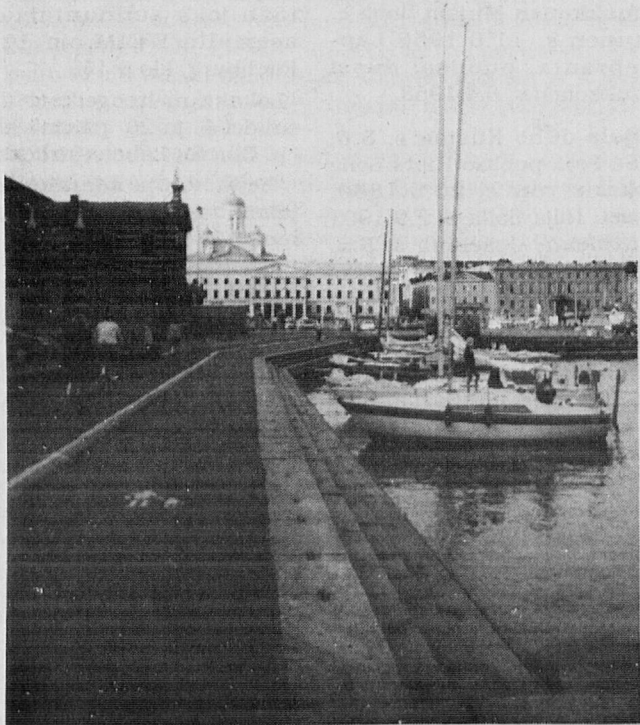
Pääministerin virka-asunon Kesärannan ohitettuaamme täytyy etsiä presidentin koti Mäntyniemi. Vartiointia porttia lähemmäs emme pääse, vaan jatkamme puistoalueen suojissa kohti Munkkiniemeä.

Munkkiniemen Ramsayranta on yksi kauneimpia paikkoja Helsingissä. Koivukujaa pitkin polkiessa voi auringonkimalteisen meren lisäksi ihailla vastarannalla mahtavana kohoavaa Tammi-

jatkuu sivulla 14

Pohjoisrannan kauneimpia taloja, Donnerin talo. Ostaisin vanhemmilleni, jos voisin.

Pyöräile Kauppatorille kulkee Kauppahallin rannan puolelta.

Pyöräily on iloinen asia. Kirjoittajan seurueeseen kuuluvat Hannu Harjunmaa (vas.), Harri Tuomisto ja Renata Tuomisto.

Kultaisen Iän Kerho

FITCHBURG, MA - Suomalainen Kultaisen Iän Kerho kokoontui syyskuun 17. päivänä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasaliin, 264 Elm Street, klo 2:00 iltapäivällä.

Puheenjohtaja Anton Nopanen lausui kaikki tervetulleiksi.

Tällä viikolla ei pidetty tavallista kokousta, kun aika luovutettiin vierailijoille, Siltamäen Nuorisoseuran Kansantanssijalle ja soittajille Helsingistä, Suomesta.

Tanssua johti ja heidät esitteli Sinikka Putkonen.

Ensin he tanssivat koreografitoituja tansseja, esimerkiksi "Amerikan polkka", ja Erkki Oksman soitti huuliharppusoolon. Viimeinen tanssi tässä ryhmässä oli "Säkkijärven polkka".

Sitten pienen välitauon jälkeen Pia Canth (basso), Liisa Putkonen (haitari) ja Tiina Ruponen (viulu) soittivat ja lauloivat useita hauskoja lauluja.

Sen jälkeen seurasi "Kangastansseja", "Verkaa" ja lopuksi tässä ryhmässä "Punapaula".

Pienen tauon aikana tanssijat vaihtoivat pukunsa ja tytöt taas soittivat ja lauloivat. Rouva Putkonen esitteli tanssijat ja laulajat ja heidän synnyinpaikkansa. Tänäpä he kaikki asuvat Helsingissä tai Helsingin läheisyydessä.

Seuraava ryhmä oli karjalaisia tansseja, "Karjalan

katrilli" ja päättyi "Katretilä". Koko joukkue sitten lauloi kauniin "Kotimaani ompe Suomi".

Tähän siis päättyi ohjelma. Yläisö todella nautti heidän esityksestään, ja näytti sen seisovilla antamallaan aplodeilla.

Puheenjohtaja Anton Nopanen kiitti heitä kerhon puolesta, ja sitten siirryttiin kahvipöydän ääreen seurustelemaan vieraitten kanssa. Kerhon jäsenet toivat pöytään herkuja, joista nautittiin.

Kaunis kiitos teille kaikille, kun tulitte meitä ilahduttamaan!

Tervetuloa toistekin!

Mildred Heino

HELSINGIN...
jatkoa sivulta 13

niemeä, presidentti Urho Kekkonen pitkäaikaista kotia. Tamminiemi on nykyisin museona ja siellä kyllä kannattaa käydä.

Luonnonläheisesti rakennettujen Kuusisaaren ja Lehtisaaren jälkeen pysähdyn pikkuiseen Kaskisaareen johtavan sillan kupeeseen ihallemaan purppuranpunaisena laskevaa aurinkoa. On jo myöhä, mutta Suomen kesän valoisuus on huumaava.

Pyöräretki päättyi Lauttasaareen, saman kerrostalon eteen, josta se monta tuntia aikaisemmin alkoi.

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
syysk. 28. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Dori Wells Duo soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

HUHTALA OIL CO.

198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

- Our own service department to our customers
- New customers always welcome
- Our third generation

CALL 632-1221

- Our service area is from North Rutland to Orange

Sukuloimassa

FITCHBURG, MA - Paxtonissa asuva Eva Hirvi (edessä oik.) toi Suomesta sukulaisvierailulla olleet serkkunsa Pentti Riitakorven ja Heimo Kallionpään äskettäiseen Finnish American Club of Saiman TORI -tapahtumaan Saiman Puistoon. Jalasjärvellä asuvan Riitakorven äiti, kurikkalaisen Kallionpään äiti ja Hirven isä olivat sisaruksia. Vaimoineen kaksiviikkoisella matkalla olleet vieraat kertoivat tutustuneensa ensi kertaa tšekäläisiin maisemiin. Serkkutyttö Eva näytti heille myös New Hampshiren ja Mainen valtioita. Kuvassa (vas.) Pentti ja Riitta Riitakorpi, Heimo ja Aune Kallionpää sekä Henry ja Eva Hirvi.

Henkilötiedustelu

Suomen New Yorkissa (NY) oleva pääkonsulinvirasto, osoite: Consulate General of Finland, 866 United Nations Plaza, suite 250, New York, NY, puhelin 212-750-4400, pyytää tietoja seuraavista henkilöistä ja/tai omaisistaan:

Abela Aila Tellervo, e. Puutonen (Putonen) s. 30.5.1925 Kemi k. 28.3.1964 New Hyde Park, NY, puoliso: Anthony Abela, poika: Anthony?, eno: Armas Putonen.

Eerikainen Anni-Leila (Maria) s. 2.12.1944, Bogota, Kolumbia. Viimeinen tunnettu osoite 910 Chartress St., New Orleans, LA 70116.

Forsman Lasse Juhani s. 14.2.1935, asunut Novi, MI.

Haapakoski Jakko Anna-Liisanpolka, s. 14.5.1888 Lahia.

Kelloniemi Matti s. 6.10.1880 Kemijärvi, puoliso Anna Kreeta Kelloniemi e. Alaräisänen s. 13.8.1881 Kemijärvi k. 6.1.1968, muutti USAan v. 1917.

Kokko Anna Esteri, e. Miettunen, s. 15.5.1898 Kuivaniemi, puoliso Toivo Oskari

Kokko, lapset Aarne Antero s. 29.12.1917 ja Sylvi Ester s. 21.6.1923.

Latvala Eino s. 13.3.1890 Virrat, puoliso Tilita Maria Jokela s. 28.4.1889 Saarijärvi, lapset: Helmi Lyyli Harju e. Latvala s. 23.5.1918 Virrat ja Alli Mirjam s. 21.8.1920 Virrat, muuttaneet USAan 1920-30-luvulla.

Lehtonen Aila Annikki s. 23.10.1960 Järvenpää, viimeinen tunnettu osoite 4820 SW Oleson Rd., Portland, OR 97225.

Lundelin Juho Edvard s. 10.5.1877 Mynämäki, muuttanut USAan v. 1907.

Luoma Jaakko s. 17.7.1905 muuttanut USAan 1928.

Muukkonen Mirjam Ilona e. Kitunen s. 11.6.1956 Lappeenranta, puoliso: Jussi Muukkonen s. 6.4.1958.

Ojala Juho Kustaa s. 3.6.1884 Pori, puoliso Hilda Sofia Oskariintytär s. 20.5.1880, lapset: Hilja Sofia s. 2.9.1904 Pori, Jenny Josefina s. 5.5.1908 Newberry, MI, jossa jatkuu takasivulla

Seurakunnat

Fitchburg, MA

Elm St. Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 9:30 aamulla. Pastori John Buczynski saarnaa. Pikkulapsille on järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltoisin klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltoisin klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoisin klo 2:00 iltapäivällä.

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaustaus HYVÄ UUTiset lähetetään joka sunnuntaiamu asemalta WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Lokakuun hengelliset tilaisuudet 6. ja 20. päivinä klo 2 i.p. Elm St. Lähetyskirkossa.

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voi tehdä numeroon 343-9659.

Messiah Lutheran seurakunta

Lauantaina, syysk. 28. p:nä klo 8:45 aam. Merry Mystery Meet.

Sunnuntaina, syysk. 29. p:nä klo 9:15 aam. pyhäkoulu, aikuisten sekä high school -ikäisten raamattutunnit. Klo 10:30 englanninkielinen jumalanpalvelus. Klo 6:30 - 8:00 ill. Talk Back kokous kirkolla.

Huom! Lokakuussa ei ole suomenkielistä jumalanpalvelusta.

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Tel. 508-343-4853
Eino E. Niinimäki

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILJOITA

Suomen uutisia

Tutkijat huolissaan kiljuhanhista

Maailman Luonnon Säätiön (WWF) tutkijat ovat huolissaan suomalaisten kiljuhanhien määrästä. Varanginvuonolla äskettäin vierailleet WWF:n tutkijat tapasivat seudulla vain 13 linnun parven, kun viime vuonna samalla paikalla nähtiin 50-80 yksilöä.

Suomalaiset kiljuhanhet kerääntyvät perinteisesti Pohjois-Norjan Varanginvuonolle syksyisellä muuttomatkallaan kohti etelää.

Vähemmän ehdokkaita kunnallisvaaleissa

Varsinkin suuret puolueet ovat asettaneet aikaisempaa vähemmän ehdokkaita lokakuun kunnallisvaaleihin. Lasku verrattuna edellisiin kunnallisvaaleihin on kymmeniä prosentteja.

Kehitykseen on useita syitä. Uuden kuntalain mukaan ehdokkaita saa asettaa vain puolitoista kertaa valtuuston jäsenmäärän. Aiemmin kerroin oli kaksi. Kuntaliitokset ovat myös vaikuttaneet vähentävästi ehdokasmäärään. Ratkaisevin tekijä lienee kuitenkin ehdokkuuden suosion lasku. Se on ollut suurin keskuksen ja rkp:n kohdalla.

Vaaleissa puolueet ovat asettaneet ehdokkaita seuraavasti: Keskusta 11 748, Sdp 9 602, kokoomus 7 607, vasemmistoliitto 4 876, vihreä liitto 1 424, rkp 1 579, kristillinen liitto 1 600, nuorsuomalaiset 250 ja perussuomalaiset 1 000. Kolmen viimeisen puolueen kohdalla on kyseessä arvio.

(Suomi-Seura)

EU-parlamenttiehdokkaat asetettu

207 ehdokasta kilpailee Suomen kuudestatoista paikasta Euroopan Unionin parlamenttiin. Ensimmäiset vaalit toimitetaan kunnallisvaalien yhteydessä. Tähän asti Suomea ovat edustaneet eduskunnan valitsevat parlamentaarikot.

Neljatoista rekisteröityä puoluetta ja valitsijajyhdistys Vaihto EU:lle ovat asettaneet ehdokkaita. Kristilliset ja perussuomalaiset ovat vaaliliitossa keskenään. Kaikki listat ovat valtakunnallisia, vaikka alueellinen ehdokasasettelu on mahdollinen.

Ehdokkaista 38 prosenttia eli 79 on naisia.

(Suomi-Seura)

Puhemiehen kirja kuohutti

Kolmen johtavan suomalaisen poliitikon äskettäin ilmestyneistä kirjoista puhemies **Riitta Uosukaisen** (kok) lähettämättömät kirjeet jätti selvästi oppositiojohtaja **Esko Ahon** (kesk) pohdiskelut tulevaisuudesta ja sdp:n eduskuntaryhmän puheenjohtajan **Pertti Paasion** muistelut varjoonsa.

Uosukainen ei säästele sanoja vaan ruoskii reippaasti entisiä ministerikollegojaan Ahon hallituksessa. Erityisen piikikkäästi puhemies käsittelee keskustan ministeriä, kutsuen muun muassa entistä kulttuuriministeri **Tytti Isohookana-Asunmaata** kalkkarokäärmeeksi. Oman puolueen poliitikot saavat myös kuulla kunniansa.

Uosukainen rikkoo myös toisen tabun, kirjoittaessaan omasta ja miehensä seksielämästä. Monen poliitikon mielestä Uosukaisen kirja ei ole sopiva puhemiehen arvovallalle. Itse puhemies sanoo kirjoittaneensa kirjan yksityishenkilönä eikä puhemiehenä.

(Suomi-Seura)

LÄMPÖÄ...

jatkoa sivulta 5

sa suosion pitelevän hyvän ja ekologisen lämmitysmetodin lisäksi niiden inhimillisyydessä. Kukapa ei nauttisi takkatulen lämmössä istumisesta. Se voittaa television katselun tuossa tuokiossa.

"Se, että ruoanlaittofunktio ja lämmitys ovat samassa elementissä, ällistyttää ja kiehtoo ihmisiä", hän selitti.

"Täällä saatu kiitos innostaa jatkamaan ja tekemään sen hyväksi kovasti työtä", Vauhkonen totesi päätteeksi.

Suomen uutisia

Suomen rajavartiolaitoksen päällikkö Matti Autio: Suomi ja Ruotsi yhdessä valvomaan Pohjanlahtea

Suomen rajavartiolaitoksen päällikkö, kenraaliluutnantti **Matti Autio** esittää Suomelle ja Ruotsille yhteistä rajavalvontaa Pohjanlahdella. Aution mukaan Ruotsin ja Suomen pitäisi perustaa yhteiset laivaliikenteen valvonta-asemat Ahvenanmaan ja Ruotsin välille Ahvenanraumaan sekä Merenkurkkuun Valassaarille.

"Ruotsin ja Suomen jäsenyyden takia Pohjanlahti on periaatteessa Euroopan unionin ulkoraja. Olisi kummankin edun mukaista, jos Ahvenanraumaan ja Merenkurkkuun tulisi yhteinen valvontajärjestelmä", sanoo Autio *Turun Sanomien* ja *Sanomien* haastattelussa.

von *Sanomien* haastattelussa.

Aution mukaan yhteisvalvontaan olisi päästävä ennen kuin vapaan liikkumisen mahdollistava Schengenin sopimus tulee voimaan vuosikymmenen lopulla. Asiasta on jo neuvoteltu Ruotsin kanssa.

Käytännön ongelmana on se, että Ruotsissa ei ole rajavartiolaitosta vastaavaa viranomaista, jolle maan ulkorajojen valvonta olisi keskitetty. Ruotsissa passien tarkastus ja valvonta on poliisin vastuulla, puolustusvoimat taas valvoo maa- ja vesialueita.

Rajavartioston päällikön mukaan Suomen ja Ruotsin tulisi jo aloittaa valmistautuminen Schengenin sopimuksen voimaantuloon.

Valtakunnallinen koulutusprojekti käyntiin

Teknisille aloille houkutellaan naisia

Suomalaisia naisia houkutellaan tekniikan ja teollisuuden palvelukseen valtakunnallisella koulutusprojektilla. Ammatillisen koulutuksen ohella myös työpaikkojen olosuhteita pyritään muuttamaan paremmin naisten vaatimuksia vastaavaksi.

Teollisuus aikoo puolestaan tarjota naisille merkittävästi työpaikkoja muun muassa paperi-, puu-, metalli-, elektroniikka ja kemian teollisuudessa.

Nyt 11 paikkakunnalla käynnistyvä hanke on suurelta osin Euroopan unionin Sosiaalirahaston rahoittama. Sen kokemuksia käytetään hyväksi myös EU:n teollisuudessa ja koulutuksessa.

"Naiset ja teollisuuden ammatillinen koulutus" -nimisen projektin taustalla on laaja edustus Suomen teollisuuden työnantaja- ja työntekijäjärjestöistä. Mukana on myös useita ammattioppilaitoksia ja pörkymmentä suurta ja pienempää yri-

tystä.

Kokeilupaikkakunnat ovat Imatra, Jyväskylä, Jämsänkoski, Kausala, Kouvola, Kuusankoski, Lahti, Lappeenranta, Suolahti, Turku ja Äänekoski.

Mikkeli pyrkii jo pääpaikaksi

Uuden Itä-Suomen läänin hallintopaikasta käydään jo kovaa lobbausta, vaikka aluehallintouudistushankkeen käsittely on vasta alkamassa eduskunnassa.

Jos viiden läänin järjestelmä toteutuu, itäiseen Suomeen muodostettavan uuden läänin hallintokeskuksena kilpailevat ennen kaikkea Kuopio ja Mikkeli.

Etelä-Savossa on nostettu alueellisen oikeudenmukaisuus merkittäväksi argumentiksi, jolla kilpailu aiotaan kääntää Mikkelin eduksi.

(Demari)

Harlinin merirosvoilla rahaa lastenklinikoille

Merirosvot seikkailevat varoja sairaille suomalaislapsille. Tämän kuun lopussa ilmestyy Suomen kauppoihin myyntivideona **Renny Harlinin** elokuva *Kurkunleikkaajien saari*, ja jokaisesta myydyistä videosta ohjataan neljä markkaa Lastenklinikan kummit ry:lle.

Tavoitteena on kerätä joulukuun mennessä 120 000 markkaa, joilla hankitaan mm. erilaisia hoitotyössä käytettäviä laitteita Helsingin, Turun, Tampereen, Kuopion ja Oulun lastenklinikoille. Hankkeen takana ovat Remmy Harlinin ja hänen puolisonsa **Geena Davis** sekä Nordisk Film Home Entertainment.

"Tavoitteenamme on 30 000 videon myynti joulukuun mennessä. Uskomme Rennyn ohjaaman seikkailuelokuvan yltävän videolla suureen suosioon Suomessa", kertoo toimitusjohtaja **Caspar Berntzen** Nordisk Film Home Entertainment Finlandista.

Renny Harlin on ollut Lastenklinikan kummit ry:n toiminnassa mukana alusta asti ja kampanjoinut klinikoiden hyväksi aiemmin mm. joulun aikaan järjestetyillä gaaloilla.

Jos kaikki menee ennakkosuunnitelmien mukaisesti, Renny ja Geena osallistuvat myös nyt joulukuuseen gaalajuhlaan, jossa myyntivideoista kertyneet varat luovutetaan Lastenklinoitten kummeille.

Viime vuonna Lastenklinikan kummit keräsivät noin 3.5 miljoonaa markkaa. Rahoilla hankittiin mm. monivalvontalaitteita, keskoskaappeja, keskoskehoja ja hengityskoneita.

Tärkeä osa kummien työtä ovat myös klinikoilla järjestettävät tapahtumat, joilla pienille potilaille tuodaan iloa ja vaihtelua.

Renny Harlin on alustavasti lupautua osallistumaan Geenan keralla joulukuuseen hyvätekoisyyssgaalaan.

RAIVAAJA

TILAUS JA/TAI OSOITTEENMUUTOS

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

NIMI _____

OSOITE _____

Uusi tilaus _____ uudistus _____

Maksu \$ _____

TILAUSHINNAT:

USA: 12kk \$23.00; 6kk \$15.00; 3kk \$11.00
Ulkomaat: 12kk \$28.00; 6kk \$20.00

Raivaaja

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600

Puh. 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Terveisiä Lepokodilta

Vietimme syyskauden avajaisia Lepokodilla lauantaina, tarkemmin sanottuna Lepokodin Ystävien kahviolet viettettiin pullan ja kakkujen kera Annan Majalla.

Kyllä Ystävät olivat nähneet vaivaa; kaikki oli käsittehtyä ja maukasta. Kiitos ja niiaus tytöille, oli tosi herkulliset "kaffet"!

Hilkka Uimosen ja Helena Heikkisen tervehdyssanojen jälkeen meillä oli mukava ryhmä esiintyjäkin koolla. Monika Poutiainen ja Kati Ylipelkonen esittivät kaksi hui-ludua Merja Poutiaisen säestyskellä. Kyllä ne nuoretkin osaavat!

Mikko ja Lyydia Knuttila esittivät kumpikin kaksi sävelmää, ja vaikka Lyydiaa omien sanojensa mukaan jännittikin Annan Majalla laulaminen.

Hän lauloi mielestäni kuitenkin aivan hyvin.

Leo Jaakkola soitti meille viulua Charles Hedlundin säestyskellä. Ei uskoisi, että Leo on jo viettänyt 85-vuotispäivää, hän muistaa nuotit ulkoa aivan kuin nuorukainen.

Meidän oma kuoromme, koitoisamminkin mölykkoorimme, esiintyi Annan Majalla myös. Kuorossamme on tällä hetkellä kaksitoista jäsentä, joista kolme miehiä. Kuulostimme kuulemma aivan kivalle, sanot yleisö.

Meitä kaikki yhdistää halua laulaa ja se kai se tekee mölykkoorista niin kotoisan. Jokainen laulaa, kuinka on kaulaa, kuten runossa sanotaan. Me kaikki muut saamme laulaa tavallamme, mutta Sylvia Soderstromin täytyy

osata soittaa oikein, ja onneksi hän osaa!

Kaija Kalervo juonsi koko ohjelman reippaan kepeästi. Kiitos sinulle Kaija! Ohjelman lopetti, kukas muu kuin Charlie, laulamalla bravuurinsa "Kuppe Nuuan", joka on sama kuin "Ukko Nooa".

Kiitos teille lukuisille henkilöille, jotka olette antaneet rahalahjoituksia kodillemme. Arvostamme anteliaisuuttanne suuresti!

Kiitos Vanhoillis-lestadiolaiselle kirkolle sunnuntaises-ta jumalanpalveluksesta sekä pastori Pentti Mäelle Matti Poutiaisen muistotilaisuuden osanotosta.

Otamme osaa Sigrid Sunin omaisten ja ystävien suruun. Sigrid oli sairas kotimme asukas.

Tervetuloa Lepokodille Jenny Mäki ja Aune Grondahl! Toivottavasti viihdytte!

Hyvää viikon jatkoa ja hyvyä huuleen!

Anu Delcourt

Lepokodin Ystävien toimintaa

Lepokodin Ystävien ensimmäinen syyskokous pidettiin 10 pv. syyskuuta Lepokodin Pokelan huoneessa. Osanot-tajai oli yllättävän runsaasti. Myös saimme muutamia uusia jäseniä joukkoomme.

Puheenjohtaja Hilkka Uimosen toi esille asukkaiden tarpeista, joita päätettiin yksimielisesti hankkia.

Seuraava puheenahe oli Ystävien Kahviolet 14 pv. syyskuuta Anna Majalla.

Ilma oli mitä ihanin lauantai-iltapäivällä. Tietysti kuumakin, vaan sehän kuuluu astaan täällä tropiikin portail-la. Kahviolettiin tulikin paljon väkeä, huolimatta siitä, etteivät kaikki ole vielä palanneet kesälaitumiltaan.

Askarteluohjaaja Anu Delcourt oli asukkaiden kanssa tehnyt paljon työtä lavan koristelussa. Se juhlisti koko kahvioletunelman.

Puheenjohtaja Hilkka Uimosen toivotti kaikki tervetulleeksi ja selosti lyhyesti Ystävien työstä asukkaiden hyväksi. Myös esiteltiin Lepokodin uusi johtajatar Helena Heikkinen, joka oli jo monelle tuttu ennestään.

Kuuluttajana toimi Kaija Kalervo, ihmetellen hiukan Lepokodin kuorolaisten uutta nimeä "Mölykuoro". Nimestään huolimatta tämä kuoro lauloi oikein sointuvasti.

Koko ohjelma oli musiikki-valtainen, tunnelma oli kodikas ja asukkaatkin näyttivät tyytyväisiltä pois lähtiessään.

Sitten lokak. 12 pv. on myyjäiset Annan Majalla. Odotellaan runsaasti ostajia. Veripankin auto tulee myös.

Kannattakaamme kaikki yhteistä Lepokotiamme!

Syysterveisin
Helvi Ampuja

HENKILÖ ... jatkoa sivulta 14

asuivat. Perhe palasi takaisin Suomeen 1911.

Sjöblom tai Sjöholm Ida Katarina, e. Kaartinen, s. 18.11.1904 Rymättylä. Viimeinen asuinpaikka New York.

Taha Hatem, s. 24.1.1949 Egypti.

Tapala (Tapola) Hilma Sofia, e. Savilampi s. 24.1.1894 Kestilä k. 17.9.1930; asunut Negaanee, MI.

Tiihonen Elin Sofia, s. 30.10.1906 Hankasalmi.

**New Yorkin
Suomalainen
Evangelisluterilainen
SEURAKUNTA**
at Park Avenue
Methodist Church
106 E. 86th St., NYC 10028
Jumalanpalvelus
toistaiseksi joka toinen
sunnuntai klo 3:30 PM
Lähempiä tietoja saa
1-212-838-2849

**THE FINLANDIA
FOUNDATION**
Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd
Friday of the month from
October through May.
**CENTRAL
PRESBYTERIAN
CHURCH**
593 Park Ave & 64th St., NYC
Mailing address for
information
P.O. Box 2590
Grand Central Station,
New York, NY 10163

All Your Travel Anywhere in the World

FINNEXPRESS SAVES YOU MONEY ON FLIGHTS TO FINLAND

CRUISES ♦ TOURS ♦ CARS ♦ HOTELS
SCANDINAVIAN BONUSPASS FREE WITH TICKET

For information and reservations please contact:

TRAVEL

SERVICE

425 Madison Avenue, New York, NY 10017
212 832-8989 800 677-6454